

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครปฐม เขต 1

โดย
นายปรีชา ทรัพย์ย้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

INTERNAL QUALITY ASSURANCE AND SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER
NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education EDUCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Educational Administration
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
โดย	นายปรีชา ทรัพย์ย้อย
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริประภา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริประภา)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์)

620620015 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายใน, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

นาย ปรีชา ทรัพย์ย่อย: การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษา จำนวน 92 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประสิทธิผลของสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 2) ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน และ 6) กำหนดมาตรฐานการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 2) ด้านคุณภาพของผู้เรียน และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายๆกัน

620620015 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : INTERNA QUALITY ASSURANCE, SCHOOL EFFECTIVENESS

MR. Preecha SUBYOY : INTERNAL QUALITY ASSURANCE AND SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 Thesis advisor : Associate Professor Sangaun Inrak, Ph.D.

The purpose of this research were to identify : 1) the quality assurance of internal educational under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 2) the school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 and 3)the relationship between the quality assurance of internal educational and school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1The samples were 92 schools under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1. The respondents from each school consisted of one school administrator and on teacher, in the total of 184 respondents. The instrument employed for data collection was a opinionnaire about the quality assurance of internal educational based on bureau of educational testing office of the basic education commission and the school effectiveness The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings were as follows :

1. The internal quality assurance under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, as whole and an individual, were at the highest level. The arithmetic mean ranking from the highest to lowest were as follows; 1) self-assessment report 2) follow up on operations to develop educational institutions to have quality according to educational standards 3) implementation of the educational development plan of the educational institution 4) create an educational development plan that focuses on quality according to educational standards 5) evaluate and inspect the quality of education within educational institutions and 6) set educational standards for educational institutions.

2. The school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, as whole and an individual, were at the highest level. The arithmetic mean ranking from the highest to lowest were as follows; 1) administration process and management 2) student quality and 3) child centered learning process.

3. The relationship between the quality assurance of internal educational and school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at .01 level of statistical significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รัักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริระประภา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รัักษ์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รัักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์ และคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา สนับสนุน และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล ดร.ก่อการ ไชยสงคราม ดร. กนกพร พิริยวุฒิกรอุดม ดร.ปิยนุช ลอยเลิศหล้า และ ดร.ววรรณสิริ สร้างเอี่ยม ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย โดยให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัยและให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณบิดา มารดา พี่สาว ครอบครัวทรัพย์ย่อย ผู้มอบทุกสิ่งดีและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา อีกทั้งเพื่อนร่วมรุ่นที่ 38 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่นักเรียนเสมอมา

ปรีชา ทรัพย์ย่อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อคำถามของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงในการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	15
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	15
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	16
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	18
ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	18

หลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	20
ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	21
กระบวนการพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	22
แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	23
ประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	32
ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	32
ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	34
หลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	35
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 38	
สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
สรุป.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	46
ระเบียบวิธีวิจัย.....	47
แผนแบบการวิจัย.....	47
ประชากร.....	48
กลุ่มตัวอย่าง.....	48
ผู้ให้ข้อมูล.....	48
ตัวแปรที่ศึกษา.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	53

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	54
สรุป.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป.....	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน.....	59
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	71
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
การอภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	85
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	86
รายการอ้างอิง.....	87
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย และรายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือวิจัย.....	94
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC).....	97
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย และรายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการ ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	105
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	108

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง	112
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	127

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1..	38
ตารางที่ 2	จำนวนสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามอำเภอและกลุ่มโรงเรียน	39
ตารางที่ 3	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอำเภอ	48
ตารางที่ 4	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตารางที่ 5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม (X_{tot}).....	60
ตารางที่ 6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1).....	61
ตารางที่ 7	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	62
ตารางที่ 8	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3).....	66
ตารางที่ 9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X_4).....	67
ตารางที่ 10	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา (X_5).....	68
ตารางที่ 11	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6).....	70
ตารางที่ 12	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot}).....	71
ตารางที่ 13	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1).....	72

ตารางที่ 14 คำขวัญนิมิตต์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา
 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y₂) 74

ตารางที่ 15 คำขวัญนิมิตต์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา
 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₃) 76

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของ
 สถานศึกษา 78

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย..... 11

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย..... 13

บทที่ 1

บทนำ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของประเทศทั้งภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของประเทศชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซับซ้อนและคาดการณ์ได้ยาก ขณะเดียวกันผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกๆระดับยังคงมีปัญหาในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะ และทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ และกำลังแรงงานของประเทศมีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แม้ว่าในภาพรวมคนไทยมีโอกาสเข้ารับการศึกษามีความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้นจากนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน 15 ปีของรัฐบาล แต่ระบบบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะรองรับการลดลงของประชากรและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วของประเทศ รวมถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด ไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมทั้งโลกให้เป็นหนึ่งเดียวกัน การเร่งปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นทางออกสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลอันจะนำไปสู่การสร้างความสุข ร่วมกันในสังคมของชนในชาติ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาประเทศ ให้สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า¹

¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2560), 75.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพจะต้องใช้การประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความสำคัญอันจะส่งผลให้ทุกกระบวนการ และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานร่วมกันตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาศัยหลักการ วิธีการบริหารและการจัดการคุณภาพ เป็นส่วนที่สร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นไปตามกฎหมายด้วยกรณีนั้น อีกทั้งมาตรา 48 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก² การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้คนเกิดความเชื่อถือในการจัดการศึกษา อันจะเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและตัดสินใจเลือกใช้บริการ เพราะสามารถบริหารจัดการได้อย่างคุณภาพตามมาตรฐาน จึงทำให้ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจังส่งผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง³ อีกทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับ ประเภทการศึกษา ตามกฎกระทรวงนี้ ข้อ 3 สรุปได้ว่า “ให้ระบบประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดมาตรฐานให้เป็นสอดคล้องตามมาตรฐานแต่

² “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 136, ตอนที่ 57 ก (1 พฤษภาคม 2562): 49.

³ เจตนา เมืองมูล, **การประกันคุณภาพการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 20 มกราคม 2564, เข้าถึงได้ จ ๑ ก https://www.kkzone1.go.th/administrator-control/data/003/20-03-2018-15-45-27_838365262.pdf

ระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ทำแผนพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาและปฏิบัติงานตามที่กำหนด มีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดส่งรูปเล่มรายงานผลจากการประเมินตนเองแก่ต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นเหมือนแผนสำหรับการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา”⁴

ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่ทุกโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ เพราะประสิทธิผลเป็นตัวบ่งชี้ว่า โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และสามารถจัดการศึกษาภายใต้กระบวนการที่เป็นระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งในการพิจารณาประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น มีตัวชี้วัดหลายประการ เช่น การจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียนกำหนดพันธกิจชัดเจน ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ มีบรรยากาศเป็นแบบคณาจารย์ มีการอุทิศเวลาให้การทำงาน ติดตามพัฒนาการของนักเรียนเป็นประจำ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกผู้ปกครอง⁵ ดังนั้นสถานศึกษาใดที่สามารถบริหารจัดการได้มีประสิทธิภาพหรือมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ จะทำให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนรวมทั้งชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของความมีชื่อเสียง แต่ในปัจจุบันพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีแนวโน้มลดลง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญสิ่งอื่นภายนอกมากกว่าสถานศึกษาที่ตนเองดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้บริหารใช้เวลาอยู่นอกสถานศึกษาเป็นหลัก อีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ ไม่ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน พร้อมทั้งขาดความเป็นผู้นำทางการบริหาร ผู้บริหารมีความขัดแย้งภายในสถานศึกษา ขาดความสามารถในการตัดสินใจและมีหลักการในการบริหารงานที่ไม่ชัดเจน ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการนิเทศติดตาม⁶ ส่วนด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการได้

⁴ ปิยานันท์ บุญธิมา, การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบไคเซ็น, เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620912_103243_7886.pdf

⁵Fred C. Lunenburg and Allen C. Ornstein, Educational Administration: Concepts&Practices, 5th ed. (America: Newgen - Austin,Inc., 2008), 345.

⁶สันติ บุญภิรมย์, หลักการบริหารสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์, 2552), 13 - 14.

อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งต่อองค์คณะบุคคลซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารจัดการศึกษาซึ่งเป็นกลไกนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยังพบว่าโรงเรียนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นการจัดการศึกษาไม่ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาของการวิจัย

ในอดีตที่ผ่านมา นั้น ภาครัฐพยายามมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในโรงเรียน จึงให้โรงเรียนทำการประกันคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับการประกันคุณภาพของโรงเรียน มีหลายประการประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพยังไม่สะท้อนถึงความแตกต่างของโรงเรียนแต่ละแห่ง ในอดีตต้องการแบ่งแยกลักษณะของโรงเรียน โดยการสร้างตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของแต่ละโรงเรียน การกระทำดังกล่าวยังไม่สามารถจำแนกความต่างได้จนในระดับที่เหมาะสมกับทุกโรงเรียน ทำให้โรงเรียนแต่ละแห่งอาจจะถูกวัดด้วยตัวชี้วัดที่ไม่ได้ตรงกับสภาพปัญหา บริบท และความต้องการจำเป็น รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียน โดยกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกมุ่งตรวจสอบผลจากเอกสารเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงผลการพัฒนาคุณภาพเชิงประจักษ์ที่ปรากฏ การประเมินและตรวจสอบระบบประกันคุณภาพ จึงเห็นความสำคัญของเอกสารเป็นสำคัญ หากมีเอกสารครบตามที่กำหนด จะได้คะแนน หากไม่มีเอกสารครบตามที่กำหนด จะไม่ได้คะแนน จึงส่งผลให้โรงเรียนต้องสร้างและเก็บรวบรวมเอกสาร และร่องรอยเอกสารต่าง ๆ ให้ครบตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด ซึ่งการสร้างและเก็บหลักฐานเหล่านี้เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลาและงบประมาณจำนวนมาก แต่ไม่ได้ทำให้คุณภาพของการศึกษาดีขึ้นแต่ประการใด ระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกมีตัวบ่งชี้ที่ไม่สอดคล้องหลายครั้ง ตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพทั้งสองระบบ ถูกออกแบบมาจากคนละหน่วยงาน จึงทำให้มีนิยามที่แตกต่างกัน การประกันคุณภาพจึงเสมือนเป็นการกรอกเอกสารที่ต้องให้ตรงกับนิยามของแต่ละหน่วยงานที่กำหนด ซึ่งเป็นเสียต่อโรงเรียน เนื่องจากครูใช้เวลาทำเอกสารหรือต้อนรับผู้ประเมินจนไม่มีเวลาสอนหนังสือนักเรียน ด้วยข้อมูลและเอกสารที่มีจำนวนมาก จึงทำให้ครูต้องใช้เวลาไปกับกิจกรรมเหล่านี้ จนทำให้หลายครั้งไม่มีเวลาสอนหรือทบทวนบทเรียนให้กับนักเรียนทั้งที่เป็นกิจกรรมหลัก และผู้ประเมินขาดความรู้ความเข้าใจในบริบทของโรงเรียน ในหลายครั้งผู้ประเมินคุณภาพ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบริบทของแต่ละโรงเรียนอย่างถ่องแท้ ผู้ประเมินทำหน้าที่เพียงไปตรวจสอบเอกสารและให้คะแนนตามเอกสารที่เห็นเท่านั้น จึงไม่ได้ทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดีขึ้นแต่ประการใด จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงมี

การปรับเปลี่ยนระบบการประกันคุณภาพขึ้นใหม่ โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในซึ่งสถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมได้ด้วยตัวเอง โดยที่จะต้องไม่เป็นภาระกับครูในการหาหลักฐานต่าง ๆ และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกที่จะต้องมีความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รวมถึงผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นจะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย⁷ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังคงให้ความสำคัญเรื่องเอกสาร โดยจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับงานโครงการต่าง ๆ มากมายใส่แฟ้มจำแนกเป็นรายมาตรฐานหรือรายตัวชี้วัดคุณภาพซึ่งเอกสารที่รวบรวมเข้าแฟ้มเหล่านั้นไม่ค่อยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียน เป็นการแยกส่วนระหว่างการทำงานจริงกับการดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่การปฏิบัติในลักษณะนี้ไม่ได้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามเจตนาของการประกันคุณภาพการศึกษาได้เลย อีกทั้งสถานศึกษาจัดให้ครูเพียงบางส่วนจากจำนวนครูทั้งหมดเพื่อทำหน้าที่ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ครูที่ได้รับการแต่งตั้งเหล่านี้ มีหน้าที่รวบรวมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เขียนรายงานการดำเนินงานเป็นคนละเรื่องกับการปฏิบัติงานจริง

จากเหตุผลที่กล่าวมา สถานศึกษาจึงต้องนำจุดที่ควรพัฒนามาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งต้องทบทวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สะท้อนจุดเน้นตามบริบทของสถานศึกษาตนเองในการกำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละปี จะต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการบริหารและแผนนั้นจะต้องเป็นแผนที่ดีมีคุณภาพ จึงทำให้การนำแผนไปสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการรวมถึงผู้นิเทศ ทำตามแผนที่วางไว้ได้มีประสิทธิภาพ การประเมินการตรวจสอบตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการควบคุม ตรวจสอบรวมถึงประเมินผลจากที่ดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษานำผลไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด รวมทั้งการจัดรายงานผลการประเมินตนเองที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามรูปแบบที่กำหนด

⁷สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, OKRs กับการประกันคุณภาพการศึกษา รายงานผลการศึกษาแนวทางการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยใช้แนวคิดระบบการวัดผลแบบ OKRs : Objective and Keys Results (นนทบุรี: บจก. 21 เซ็นจูรี, 2562), 1-3.

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าของสถานศึกษาซึ่งเป็นการวัดความสามารถของแต่ละสถานศึกษาในการบรรลุในสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยเกณฑ์การวัดการบรรลุประสิทธิผลหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ จากการสังเคราะห์รายงานประจำปีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 121 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2562 ในภาพรวมพบว่าด้านคุณภาพของผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนา คือ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ มีทักษะชีวิต มีวิจรรย์ญาณในการใช้สื่อ มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนา คือ มีความภูมิใจในท้องถิ่น สามารถอยู่ร่วมกันท่ามกลางความมีทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม บางโรงเรียนไม่มีการดำเนินการจัดทำสารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน บริหารโดยมีระบบนิเทศและติดตามไม่ชัดเจน ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนา คือ ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งครูต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง⁸ และจากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 พบว่า 1) ด้านพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีอัตลักษณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ชื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย และรักษาศีลธรรม ไม่ครบทุกคน (ร้อยละ 95.52) โดยผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จบหลักสูตรมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 94.11 ไม่บรรลุเป้าหมาย และผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 99.10 ไม่บรรลุเป้าหมาย 2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 พบว่า ค่าเฉลี่ยลดลงจากปีการศึกษา 2561 ทุกวิชา ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยใน 4 วิชา ลดลงจากปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 5.27 (เป้าหมายกำหนดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3) และพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาภาษาไทย ลดลงมากที่สุด (ร้อยละ 7.28) รองลงไปวิชาภาษาอังกฤษ (ลดลงร้อยละ 5.18) คณิตศาสตร์ (ลดลงร้อยละ 4.33)

⁸ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, ผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (SELF ASSESSMENT REPORT) ประจำปีการศึกษา 2562, เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1T-tfdV3hqtqh3CTXoySwxl8QVEwssXrs>

และวิทยาศาสตร์ (ลดลงร้อยละ 4.30) ตามลำดับ 3) ด้านการประเมินผลการอ่านการเขียนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ประเมินภายใน 16 สิงหาคม 2563 ในระบบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของ สพฐ. (ระบบ e-MES) พบว่า ยังมีนักเรียนที่มี ผลการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับปรับปรุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลการอ่านระดับพอใช้และปรับปรุงค่อนข้างสูงในทุกชั้น 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ส่งผลต่อการสนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมของโรงเรียน 5) ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา คือ โรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการไม่ดีเท่าที่ควร ยังไม่เป็นนิติบุคคลที่แท้จริง แม้จะมีการกระจายอำนาจลงสู่โรงเรียนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่โรงเรียนมากขึ้น แต่ส่วน ใหญ่โรงเรียนยังคงสามารถบริหารจัดการได้เพียง ด้านวิชาการและการบริหารทั่วไปเท่านั้น กรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานยังไม่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการกำหนด ทิศทางและนโยบาย ซึ่งยังมีบทบาทเป็นเสมือนที่ปรึกษาเท่านั้น การตัดสินใจยังอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้คณะกรรมการบางท่านยังไม่เข้าใจในบทบาทของตนเอง และผลการประเมินของสำนัก รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นผู้นำทางวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความพร้อมที่จะรองรับการเป็นนิติบุคคล รวมทั้ง ผู้บริหารรู้สึกยุ่งยากและเสี่ยงที่จะดำเนินการแบบใหม่ที่ต่างไปจากเดิม โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ยังขาดความพร้อมในการบริหารงบประมาณและการบริหารงานบุคคลได้ด้วยตนเอง เนื่องจากมี บุคลากรน้อย และยังมีความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับ กฎระเบียบต่าง ๆ แต่ก็มีผู้บริหารอีกเป็น จำนวนมากที่ไม่ทราบว่ามีอำนาจบริหารจัดการในเรื่อง ต่าง ๆ ได้มากนักน้อยเพียงใด⁹

จากสภาพปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่กล่าวมาในด้านต่าง ๆ ซึ่งสภาพปัญหาเกิดจากคุณภาพการจัด การศึกษาของโรงเรียนบางแห่งที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หากโรงเรียนมีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ทำต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมที่ไปสู่เป้าหมาย เดียวกัน คือ คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยยึดระบบคุณภาพซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความมั่นใจ ให้กับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยโรงเรียนต้องพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนต้องตระหนักถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพที่บ่งชี้เห็น

⁹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, รายงานการจัดการศึกษา ปิงบประมาณ พ.ศ.2563, เข้าถึงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1L83X8bykeBu2OUUxhezmdL7RBzqF9mMi>

ว่าการพัฒนาผู้เรียนจำเป็นต้องมีทำอย่างต่อเนื่อง เพราะหากจัดการศึกษาได้มีคุณภาพย่อมส่งผลถึงนักเรียน และภาพรวมของประเทศจะบรรลุตามมาตรฐานของชาติและทัดเทียมกับนานาชาติได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1” เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไป การปรับปรุงสถานศึกษาให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อทราบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ข้อคำถามของการวิจัย

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
3. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงในการวิจัย

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายเชิงอ้างอิง ดังที่ ลูเนนเบิร์ก และออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) ได้เสนอไว้ว่า โรงเรียนเป็นองค์กรทางการ จำเป็นที่จะต้องการบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามปัจจัยหลายประการ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการเปลี่ยนแปลง และผลผลิต ทั้งนี้จะมีปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมรวมถึงข้อมูลป้อนกลับ ที่ชี้ให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของโรงเรียนว่าบรรลุเป้าหมาย เพียงใดมาเป็นกรอบของการวิจัย¹⁰

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งมีหน่วยงานได้กล่าวไว้โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคน จะได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ และเกิดคุณลักษณะตามที่กำหนด การประกันคุณภาพภายในจึง เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ในการพัฒนา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ครูทุกคนต้องรู้และเข้าใจ อีกทั้งตระหนักถึงการประกันคุณภาพเป็นสำคัญ โดยกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพที่ส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในเกิดประสิทธิภาพ มี 6 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐาน 2) จัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานตามแผน 4) ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ 5) ติดตามผลเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และ 6) ทำรายงานผลจากการประเมินตนเอง¹¹

¹⁰ Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein, **Educational Administration Concepts and Practices**, 7th ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2022), 23 - 25.

¹¹สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง 2563), 17.

สำหรับประสิทธิผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษา ดังที่ ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson) กล่าวว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผล คือ โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง จัดทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพปรับตัวเปลี่ยนต่อสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนได้ รวมทั้งครุมีความพึงพอใจในตัวนักเรียน¹² ทำนองเดียวกับ วอลซ์ (Walsh) กล่าวว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผล คือ โรงเรียนที่มีระบบเอาใจใส่ต่อความบกพร่องที่ปรากฏออกมา โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ ผลการเรียนการสอน การบริหารจัดการของโรงเรียน¹³ เช่นเดียวกับ ลูนินเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะวัดได้จากเหตุปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อม การกำหนดพันธกิจชัดเจน ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ จัดบรรยากาศของความอุทิศเวลาให้การทำงาน ติดตามคพัฒนาการของนักเรียนเป็นประจำ และโรงเรียนและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก¹⁴ นอกจากนี้ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้อำนาจมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้กำหนดว่าประสิทธิผล ประกอบด้วย คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการในการบริหารและจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ¹⁵

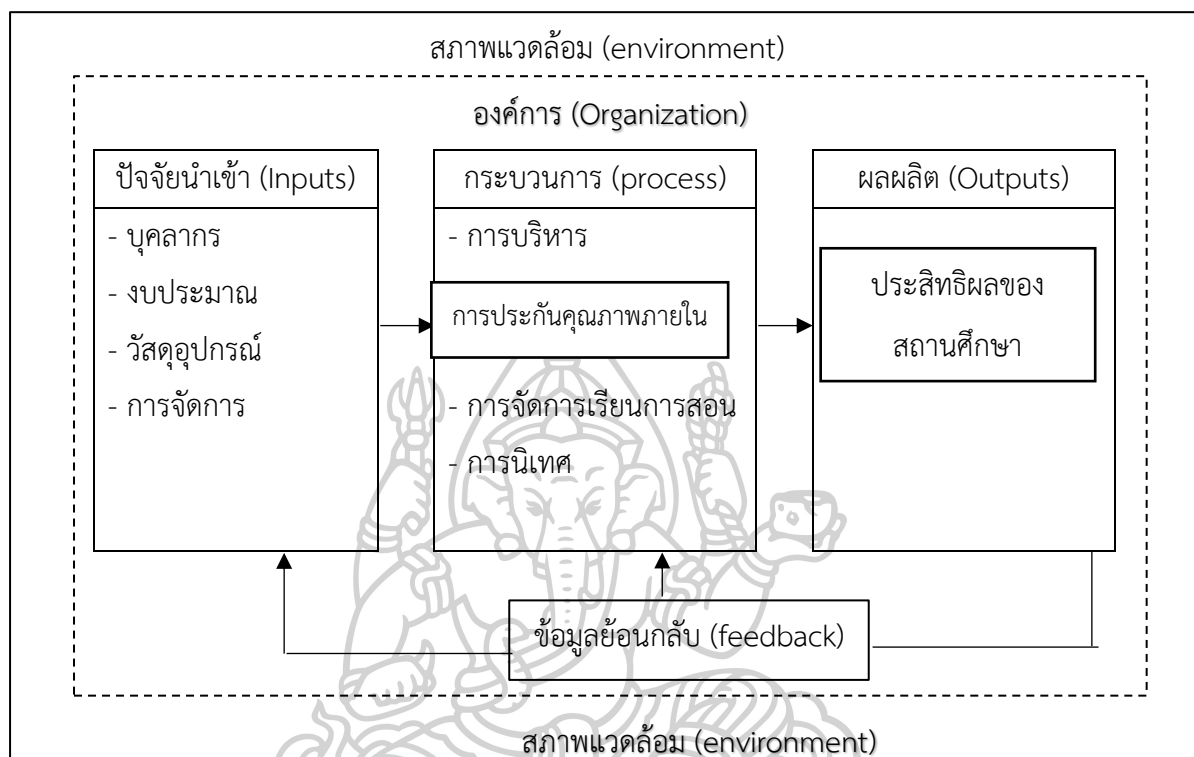
¹²Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, **Educational Administration: Theory Research and Practice**, 8th ed. (Singapore: McGraw-Hill, Inc.,2008), 291-322.

¹³Mike Walsh, **Building a Successful School** (London: Kogan Page, 1999), 235.

¹⁴ Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed, (BelMont, CA: Wadsworth, 2012), 16.

¹⁵ “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้อำนาจมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนพิเศษ 235 ง (24 กันยายน 2561): 4.

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษามาเป็นข้อช่วยเชิงอ้างอิงของการวิจัย นำเสนอดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ข้อช่วยเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed, (BelMont, CA: Wadsworth, 2022), 23 - 25.

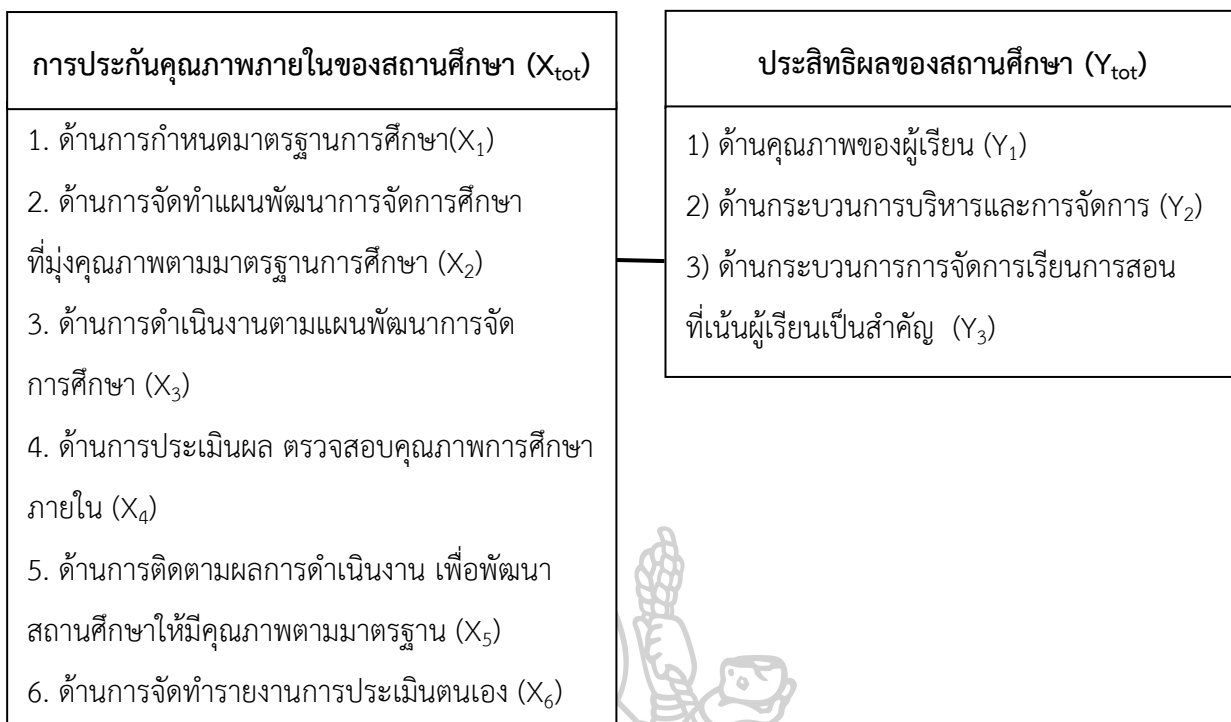
: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง, 2563), 17.

: “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนพิเศษ 235 ง (24 กันยายน 2561): 4.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของประกาศสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 โดยมีประกาศใช้กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา มาเป็นตัวแปรต้นในการศึกษา คือ 1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน 5) ด้านติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน และ 6) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง สำหรับประสิทธิผล ผู้วิจัยนำประสิทธิผลของสถานศึกษาจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พุทธศักราช 2561 มาเป็นตัวแปรตามในการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง 2563), 17.

: “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนพิเศษ 235 ง (24 กันยายน 2561): 4.

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการที่เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนที่สร้างความเชื่อถือให้ผู้เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนจัดการศึกษามีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมมือกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและ วิธีการ การลงมือทำตามแผนทุกขั้นตอน รวมทั้งบันทึกและติดตามตรวจสอบผล พร้อมทั้งวิเคราะห์ จุดแข็งและจุดอ่อนให้ดียิ่งขึ้น โดยโรงเรียนจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐาน และจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ที่มีผลลัพธ์ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น ในกำกับ ดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 3 อำเภอ คือ เมืองนครปฐม 48 แห่ง กำแพงแสน 51 แห่ง และดอนตูม 22 แห่ง รวมทั้งสิ้น 121 แห่ง

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎีจากการสืบค้น ข้อมูลจากเอกสาร วิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์งานวิจัย โดยมี รายละเอียดดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เริ่มต้นจากภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม กล่าวคือเมื่อมีการผลิตสินค้าเป็นจำนวนมาก ปัญหาที่ตามมาก็คือ ต้องทำอย่างไรจึงทำให้สินค้า มีคุณภาพในระดับใกล้เคียงกัน จึงทำให้เกิดการประกันคุณภาพและการกำหนดมาตรฐานสำหรับ สินค้า ซึ่งทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความสนใจ โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกัน คุณภาพมาพัฒนาและปรับใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาจึง ถือเป็นกระบวนการวางแผนและการจัดการให้สังคม ให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้ มีมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนและตรงตามความมุ่งหวังของสังคม เนื่องจาก สถานศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องมีการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด พัฒนา ผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเต็มที่อยู่เต็มตามศักยภาพของ แต่ละบุคคล ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความถนัดที่ต่างกัน อีกทั้งเป็นความคาดหวังของ สังคม ดังนั้นผู้ปกครองจึงยอมไม่ได้ ถ้าบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน เพราะการที่ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนที่ใดจะต้องมีความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษานั้นมีคุณภาพ และมีมาตรฐานการศึกษาสูงทัดเทียมกัน โดยมีนักวิชาการศึกษาได้เสนอแนวคิดของการประกัน คุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา เสนอว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าสถานศึกษาทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

หรือคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ได้ องค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบ การประเมิน และใช้ผลประเมินเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพ¹⁶

สุพัตร์ พิบูลย์ กล่าวว่า สถานศึกษาจะต้องการควบคุมปัจจัยเกี่ยวกับคุณภาพ ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อการพัฒนา ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป็นกรอบเป้าหมายของสถานศึกษาให้มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 2) เป็นเครื่องมือในการควบคุมคุณภาพ 3) เป็นกลไกสำหรับผู้ประเมินทั้งภายในหรือต้นสังกัด และ 4) เป็นกรอบคุณภาพเพื่อการตัดสินใจ¹⁷

จากแนวคิดเกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษาที่ข้างต้นสรุปได้ว่า สถานศึกษามีบทบาทสำคัญและจำเป็นต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและเกิดประสิทธิผล แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ใช้พัฒนาคนให้มีความรู้ เพื่อที่จะสามารถออกไปดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาให้มีคุณภาพ ซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ประชาชน เพื่อพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียนได้รับอย่างเต็มที่ รู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา เรียนรู้ด้วยตนเอง ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีความคิดสร้างสรรค์มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข หากสถานศึกษาสามารถดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าว คือ การให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ถือเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา โดยมีนักวิชาการได้เสนอความหมายไว้ดังนี้

¹⁶สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรตติ้ง, 2563). 3.

¹⁷ สุพัตร์ พิบูลย์, เอกสารการสอนชุดพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2556), 15..

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ได้ให้ความหมายไว้ คือ การรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่สังคม ผู้ปกครอง ประชาชน และสถานประกอบการ ว่าโรงเรียนจัดการศึกษาให้ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่กำหนดไว้¹⁸

ประกาศกฎกระทรวง พุทธศักราช 2561 ได้ให้ความหมายว่า เป็นการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบการบริหาร คุณภาพที่จัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานที่กำกับดูแล¹⁹

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินกิจกรรมของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงมาตรฐาน การติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจ²⁰

สำนักทดสอบทางการศึกษา ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานตาม เพื่อให้ทุกคนเกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้²¹

เจตนา เมืองมูล กล่าวถึงความหมายไว้ว่า เป็นการจัดการและการปฏิบัติกิจกรรมตามภารกิจ ในการพัฒนานักเรียน สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้รับบริการโดยตรง และสถาน ประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นผู้รับบริการทางอ้อม²²

¹⁸ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ** (กรุงเทพฯ: บริษัท วี พรินท์ จำกัด, 2554), 136.

¹⁹ “กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนที่ 11 ก (23 กุมภาพันธ์ 2561): 3.

²⁰ ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, **พื้นฐานการศึกษา** (กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย, 2562), 231.

²¹ สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรตติ้ง, 2563), 3.

²² เจตนา เมืองมูล, **การประกันคุณภาพการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 20 มกราคม 2564, เข้าถึงได้ จาก https://www.kkzone1.go.th/administrator-control/data/003/20-03-2018-15-45-27_838365262.pdf

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปความหมายได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพครบถ้วนตามมาตรฐาน

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศรวมทั้งการศึกษานั้น คือการพัฒนาคุณภาพคนให้มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งมีปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ครู ดังนั้นครูจึงต้องรู้และเข้าใจความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพ สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการในการประกันคุณภาพได้ สามารถกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพได้และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ฮาร์แมน (Harman) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพ เป็นกลไกและกระบวนการต่าง ๆ ที่องค์การจัดขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การรักษาและการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เพื่อให้ฝ่ายมั่นใจในวิธีการควบคุมและมาตรฐานของผลผลิต และยังเป็นการประกันว่าผลผลิตได้มาตรฐานตามที่กำหนด²³

ฟราเซียร์ (Frazier) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น โดยวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการอย่าง

²³ Harman G., *Quality assurance for higher education : Development and managing quality assurance for higher education systems and institutions in Asia and the Pacific.* (Michigan: ACEID, 1996), 6.

เป็นระบบ สำหรับใช้รวบรวมข้อมูลในการประเมินเพื่อการตัดสินใจในการควบคุมปัญหา และการให้ข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ โดยครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถกำกับและติดตาม รวมทั้งปรับปรุงแก้ไข กระบวนการของตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ตรวจสอบจากภายนอก²⁴

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวไว้ว่าการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา คือ สถานศึกษาต้องสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการเกิดความมั่นใจ²⁵

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ กล่าวถึงความหมายไว้ว่า เป็นกระบวนการประเมินผล ติดตามและ คุณภาพจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ขึ้น²⁶

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ กล่าวคือ มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่รับผิดชอบต่อผลกระทบโดยจะ เกิดขึ้นกับคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ โดยโรงเรียนกำหนดนโยบายการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง²⁷

สมาน อัสวภูมิ ได้ให้ความหมายไว้ว่า กลไกที่จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในแต่ละสังกัดสามารถดำเนินการให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมี คุณภาพ²⁸

จากความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการประเมินผล ตรวจสอบ ติดตามคุณภาพของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่สถานศึกษา

²⁴Frazier A., *A roadmap for quality transformation in education*. (Boca Raton: CRC Press,1997), 116-117.

²⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *แนวทางการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554), 9.

²⁶วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, *เทคนิคการบริหาร สำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ*. (กรุงเทพฯ: บริษัท วี พรินท์ จำกัด, 2554), 119.

²⁷ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, *พื้นฐานการศึกษา* (กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2562), 233.

²⁸สมาน อัสวภูมิ, *การบริหารสถานศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ (ฉบับปรับปรุง)* (อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2557), 241.

กำหนดไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง จากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัด

หลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐาน กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่า จะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงาน จัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้นต่อไป หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา จะต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางวางแผนพัฒนาเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับผู้เรียนแล้วทำตามแผนที่วางไว้ควบคู่กับการติดตามตรวจสอบกระบวนการทำงาน ทั้งนี้ทุกโรงเรียนต้องพัฒนาการประกันคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม 2) การร่วมรับผิดชอบ และ 3) การร่วมลงมือทำ ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพแบบ PDCA คือ มีกระบวนการวางแผนกำหนดเป้าหมายคุณภาพ (Plan) ดำเนินการตามแผนควบคู่กับการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพระหว่างดำเนินงาน (Do & Check) กระบวนการนำผลการประเมินมาตัดสินใจ พัฒนาหรือยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นต่อเนื่องตามลำดับ (Act)²⁹

²⁹สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น. เอ. รัตนะเทรตติ้ง, 2563), 4-5.

ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน และต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อต้นสังกัด พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อใช้ในการพัฒนา นอกจากนี้ยังต้องเตรียมการรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน พร้อมรับรองคุณภาพให้สถานศึกษา ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 6 ได้แก่ มาตรา 47-51 โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา

หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข³⁰

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ต้องจัดทำเป็นรายงานประจำปีทุกปี เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน อีกทั้งพร้อมที่จะรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance : IQA) เป็นกระบวนการวางแผนที่จะรับประกันให้สังคมเกิดความเชื่อถือได้ว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ครบถ้วนมาตรฐานที่ระบุไว้ ตรงตามความต้องการของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และเป็นกระบวนการที่ใช้สำหรับพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีส่วนร่วมจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งได้รับการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ตามกระบวนการพัฒนา คือ

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา คือเป้าหมายความสำเร็จที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการบริหารและการจัดการศึกษาประกอบด้วยตัวบ่งชี้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวังว่าจะให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน รวมทั้งเป้าหมายความสำเร็จที่ใช้สำหรับการกำกับ ดูแล ส่งเสริม ตรวจสอบ และประเมินผล สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ

2. พัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินการตามข้อตกลงที่กำหนด

³⁰“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 136, ตอนที่ 57 ก (1 พฤษภาคม 2562): 49-51.

ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการกำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาที่กำหนดไว้ ทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/โครงการของโรงเรียน

3. ทำรายงานการผลประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report) เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐาน จากการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและจัดทำเป็น รายงานการประเมินตนเอง เพื่อสะท้อนภาพของการพัฒนาที่บรรลุผลสำเร็จของสถานศึกษาในรอบปี การศึกษาที่ผ่านมาภายใต้บริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง³¹

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ต้องปฏิบัติอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง ทั้งการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การดำเนินการ ตามแผนพัฒนา ประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพของโรงเรียน ในด้านการบริหารการจัดการ การศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้คุณภาพตามที่กำหนด และทำรายงานผลประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) เสนอต่อต้นสังกัดทุกปี สำหรับเตรียมรับการ ประเมินภายนอกต่อไป

แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการประเมินและการประกันคุณภาพ ปรับเปลี่ยนระบบ การประกันคุณภาพ โดยให้มีทั้งการประเมินภายใน และการประเมินภายนอก ตามหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกถือเป็นการยืนยันวิธีการการ ประกันคุณภาพภายใน โดยผลที่ได้จากการประเมินภายในและภายนอกนั้น สามารถนำไปใช้พัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังที่สำนักทดสอบทางการศึกษา ได้ให้รายละเอียดไว้ดังนี้³²

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมาย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานให้ครอบคลุมทุกระดับ ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์มาตรฐาน การศึกษา หลักสูตร บริบท และจุดเน้น รวมทั้ง อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนเป็นมาตรฐาน

³¹เรื่องเดียวกัน, 10-12

³²เรื่องเดียวกัน, 17

การศึกษาของโรงเรียนนั้น และประกาศใช้ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติมได้ พิจารณากำหนดเป้าหมายความสำเร็จเชิงปริมาณและคุณภาพของปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการปฏิบัติงานจากปีการศึกษาที่ผ่านมา

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน 2 ประเภท ดังนี้ 1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอก ประเมินสภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงาน และ 2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษา วิเคราะห์ ประมาณการงบประมาณรายรับรายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องมีกลไกบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทแต่ละแห่ง ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินการปฏิบัติของแต่ละแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใด โดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบ มุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of quality) เป็นต้น หรือสถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหาร

และจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหาร วิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นระบบควบคุม ติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาที่ปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วน หนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการการ ดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องกำหนดหรือมอบหมาย ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงานสำหรับครู บุคลากรใน สถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ วิเคราะห์เป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่ประกาศใช้ กำหนด รูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีเครื่องมืออย่างหลากหลาย สำหรับใช้ประเมินในสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมสรุปเป็นรายงาน เพื่อนำผลไปทำรายงานผลการประเมินตนเองต่อไป

5. ติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นการนิเทศ ติดตาม ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับใช้พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจั ดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควรกำหนด ผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อม กับสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ที่ดีจะต้องสะท้อน คุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายในมา ทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลทั่วไปและผลการประเมินตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานไปทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบที่ สถานศึกษากำหนด โดยเสนอเป็นความเรียง บรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพหรือกราฟ ตามบริบท

ของสถานศึกษา ให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย กระชับและชัดเจนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รายงานผลการประเมินตนเอง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร และ 3) สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม โดยสถานศึกษานำผลการรายงานการประเมินตนเองนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ และดำเนินการส่งรายงานที่ผ่านความเห็นชอบแล้วต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี รวมทั้งเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานต่าง ๆ และเตรียมรับการประเมินภายนอกต่อไป ทั้งนี้ โรงเรียนแต่ละแห่งรวมถึงต้นสังกัดต้องนำข้อมูลจากรายงานผลประเมินตนเอง และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินภายนอกไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน³³

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เสนอแนะแนวทางไว้ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการร่วมกัน โดยกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จและเกณฑ์ การประเมินตามสภาพและบริบทของแต่ละแห่ง และจัดทำประกาศมาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จ โดยกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ประกาศกำหนดได้
2. การทำหรือปรับปรุง หรือเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาสี่ปีของสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี
3. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนและปฏิทินปฏิบัติงานของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยจัดผู้รับผิดชอบประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ โดยทำเป็นคำสั่งมอบหมายงาน มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ โดยมีกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้วยวิธีการ/เครื่องมือหลากหลายและเหมาะสม
5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการและรายงานผลการติดตาม หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือ

³³ เรื่องเดียวกัน, 18-22

เป้าหมาย อาจต้องพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนตามความจำเป็น นำผลประเมินและตรวจสอบภายในปีปัจจุบันไปเป็นใช้พัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของแต่ละโรงเรียน อีกทั้งกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปตามช่วงเวลาที่ระบุไว้ในแผนและปฏิทินการดำเนินงานและให้เป็นไปตามเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการ /กิจกรรม โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปีและส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนการพัฒนาที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยวิเคราะห์ผลการประเมิน กำหนดประเด็นการพัฒนา กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา จากนั้นนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนพัฒนาของปีถัดไป โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ PDCA

8. รับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด

9. นำข้อเสนอแนะของการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) จากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และการประเมินคุณภาพภายนอกมากำหนดทิศทางปรับปรุงหรือพัฒนา โดยอาจต้องพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการตามความจำเป็นและเหมาะสม³⁴

สุภา แสงสุวรรณ เสนอแนวทางไว้ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู คณะกรรมการผู้ปกครองและชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา โดยมีแนวดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษามาตรฐาน รายละเอียดและคำอธิบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

³⁴ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, คู่มือการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.kruachieve.com/>

1.2 การวิเคราะห์มาตรฐานสถานศึกษาพิจารณารายละเอียดของแต่ละมาตรฐาน อาจกำหนดเพิ่มเติมเป็นมาตรฐานหรือประเด็นย่อยในแต่ละประเด็นพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นค่ามาตรฐาน

1.3 กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.4 ประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จ

1.5 นำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมาย เสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้ความเห็นชอบ

1.6 ประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระยะ 3-5 ปี ซึ่งจะประกอบไปด้วย

2.1 สารสำคัญของจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ได้แก่ การศึกษา มาตรฐานการศึกษา สภาพความต้องการจำเป็น กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่มุ่งคุณภาพของผู้เรียน กำหนดวิธีการดำเนินงาน/โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เครื่องมือที่มาสนับสนุนโครงการ ผลการดำเนินงานตามโครงการ กำหนดการใช้งบประมาณ เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

2.2 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในภายนอกของสถานศึกษา กำหนดแผนการดำเนินงาน รวมทั้งแผนกำกับ ติดตาม และประเมินการปฏิบัติงาน

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ นำแผนพัฒนาคุณภาพสู่การลงมือปฏิบัติ โดยทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพ ซึ่งในการจัดแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยประกอบด้วยจากผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย

3.2 ศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 วิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม

3.4 การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง การควบคุมการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ประกาศและกำหนด เป็น

การดำเนินงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาใช้วางแผนพัฒนาต่อไป ควรมีแนวทางดำเนินงานดังนี้

4.1 ขั้นตอนและแนวทางการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษภายใน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ คือ ต้องสร้างความตระหนักและความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ พัฒนาความรู้หรือทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการทำรายงานการประเมินตนเอง รวมทั้งวิธีการประเมินคุณภาพแนวใหม่ ได้แก่ การประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) มีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ มุ่งประเมินงานกิจกรรมในภาพรวมมากกว่าจะประเมินองค์ประกอบย่อย ๆ การให้คะแนนสิ่งที่ต้องการวัดประเมินแบบกว้าง ๆ โดยรวม 1 ค่า ใช้ประเมินผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน มีความรวดเร็วในการประเมิน ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะและความรู้รอบตัว การตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment) การประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีทักษะหรือได้รับการอบรม หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญอาจใช้ 3 - 5 หรือมากกว่านี้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับประเด็นและบริบทที่เกี่ยวข้อง การประเมินโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer Review) เป็นกระบวนการตรวจเยี่ยม ติดตาม ประเมิน โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ คล้ายกัน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ และให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ คือ วางแผนการปฏิบัติการ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่จะประเมิน นำกรอบมาตรฐานการศึกษามาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีการประเมินผลแต่ละมาตรฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานผล การดำเนินการตามแผน ได้แก่ สร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ที่ประเมิน โดยเน้นหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างหลากหลาย ตรวจสอบผลดำเนินงานตามมาตรฐาน สรุปผล ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา นำผลการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพมาวิเคราะห์ วางแผนการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในพัฒนาโรงเรียนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการจัดทำรายงานผลการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายใน เมื่อจัดทำรายงานผลการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายในเสร็จสิ้นแล้ว จะนำข้อมูลมาทำรายงานประเมินผล อีกทั้งสรุปแนวทางการพัฒนาต่อไป

4.2 กรอบประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพภายใน เป็นการประเมินตามมาตรฐาน และรายละเอียดตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน คือ การกำหนดกรอบการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายใน แบบบันทึกการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพภายใน

5. การติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา คือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุง หรือพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน นำเสนอผลเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป ระยะเวลาการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐาน โดยกำหนดเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ติดตามผลการดำเนินงานระหว่างการทำงาน พัฒนาการจัดการศึกษา ระยะที่ 2 ติดตามผลการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษา กรอบการติดตามผลการดำเนินงาน กรอบการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้ได้คุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) กระบวนการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์ ส่วนที่ 2 การกำหนดการ ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้อสถานศึกษาให้เกิด คุณภาพตามมาตรฐาน

6. การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง คือ ผลจากการประเมินตนเอง การปฏิบัติงาน การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการจัดทำผลตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่จัดทำขึ้น แล้วนำเสนอรายงานผลประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความ เห็นชอบและจัดส่งรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี เพื่อให้คำแนะนำ และคำปรึกษาแก่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง³⁵

กล่าวโดยสรุป แนวทางการประกันคุณภาพภายใน มีดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา คือ การประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป้าหมายความสำเร็จตาม มาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

³⁵ สุภา แสงสุวรรณ, คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตาม กฎกระทรวง พ.ศ. 2561 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา, เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.spe.go.th/files/com_news_participate/2019-06_7ce8652019b6f66.pdf

ดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้น จัดทำเป็นระบบ โดยต้องมีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอก ประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติด้วยการวิเคราะห์ทิศทางจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้อยู่ในกรอบเวลา ให้บรรลุเป้าหมายจากการร่วมมือของทุกฝ่าย

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน คือ การควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งต้องดำเนินการกำหนดผู้รับผิดชอบและวิธีการอย่างเหมาะสม วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามที่ประกาศใช้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี

5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ การติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสามารถนำผลไปใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด มีผู้รับผิดชอบ ปฏิทินและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในการติดตามผลการดำเนินงาน และรายงานผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง คือ การจัดทำรายงานประเมินตนเอง (Self - Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานที่กำหนด แล้วเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดประจำปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาสถานศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

สถานศึกษาใดที่มีผลสำเร็จหรือมีผลของงานสนองตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าเพื่อให้ได้ผลงานนั้น ย่อมกล่าวได้ว่ามีประสิทธิผล ประสิทธิภาพในการดำเนินงานประสิทธิผลจึงเป็นตัวบ่งชี้ว่า บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยมีนักการศึกษาให้นิยามไว้ดังนี้

ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลากหลาย ทั้งความหมายที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ดังนี้

มอทท์ (Mott) อธิบายว่า โรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่ มักพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในบรรดาความคิดทั้งหลาย การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับ 1) นักเรียนมีผลการเรียนสูง (productivity) 2) นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวก (positive attitude) 3) นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ได้ (adaptability) และ 4) นักเรียนแก้ไขความขัดแย้งได้ (flexibility)³⁶

เรต และคณะ (Reid and others) เสนอความหมายว่าเป็นความสามารถที่นักเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจัดทรัพยากรให้แก่สมาชิก³⁷

³⁶Paul E. Mott, *The Characteristic of Effective Organization* (New York: Harper and Row, 1972), 398.

³⁷Ken Reid and others, *Towards the Effective School* (Oxford: Basic Blackwell Ltd, 1988), 5.

วอลซ์ (Walsh) ได้เสนอความหมายว่า สถานศึกษาที่มีระบบที่เพื่อพัฒนาปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ การเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการจัดการของโรงเรียน³⁸

นอกจากความหมายจากนักวิชาการต่างประเทศแล้ว สำหรับประเทศไทยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิผลและประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนี้

ปราชาญา กล้าผจญ และศิริพงษ์ เสาภายน กล่าวไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานที่มุ่งบรรลุผลสำเร็จโดยไม่คำนึงว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด ขอให้งานสำเร็จดังหวังเพียงพอ³⁹

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ระดับการบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าว่าได้ก่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อย เพียงใด⁴⁰

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ อธิบายว่า ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือผลผลิตเทียบกับวัตถุประสงค์⁴¹

สำนักทดสอบทางการศึกษา ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นของการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นผลที่เกิดต่อผู้เรียนต่อโรงเรียน ต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือต่อวงการวิชาการ ซึ่งผลการดำเนินงานมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีนวัตกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี⁴²

จากความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมมาในครั้งนี้ จึงสรุปความหมายได้ว่า หมายถึง ผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่มีผลลัพธ์ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และ

³⁸Mike Walsh, *Building a Successful School* (London: Routledge, 1999), 56.

³⁹ปราชาญา กล้าผจญและศิริพงษ์ เสาภายน, **ภาคที่ 3 หลักการเชิงคิดวิวินิจฉัย (Determined Administrative Principles)** (กรุงเทพฯ: ปราชาญาพับลิชชิ่ง, 2555), 208.

⁴⁰วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, **เทคนิคการบริหาร สำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), 14.

⁴¹ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, **ทฤษฎีองค์การมุมมองต่างกระบวนทัศน์** (กรุงเทพฯ: บริษัทแซทไฟร์ พรินติ้ง จำกัด, 2561), 145.

⁴²สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น. เอ. รัตนะเทรตติ้ง, 2563), 11.

เป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาจาก คุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประสิทธิผลมีความสำคัญในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ถ้าสถานศึกษาสามารถดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จะถือว่ามีคุณภาพ ประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นความสำเร็จของสถานศึกษาในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ แต่หากสถานศึกษาใด ไม่สามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ จะทำให้สถานศึกษานั้นขาดความน่าเชื่อถือและไม่มีคุณภาพ ดังนั้นความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา มีนักวิชาการได้สรุปไว้ ดังนี้

ภารตี อนันต์นาวิ ได้อธิบายความสำคัญของประสิทธิผลว่า ประสิทธิผลเป็นการช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร เพราะการจัดตั้งองค์กรนั้นย่อมมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความต้องการขององค์กรเพราะการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมนั้นย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการจัดสรรทรัพยากร การให้อำนาจหน้าที่ในการบริหารและปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อประเมินผลการดำเนินงานแล้ว นำผลการดำเนินงานนั้นมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ถ้าผลของการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์กรแสดงว่าองค์กรมีประสิทธิผล⁴³

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ อธิบายถึงความสำคัญของประสิทธิองค์การว่า ประสิทธิผลองค์การนั้นถือเป็นค่านิยมที่สำคัญขององค์การแบบสิ่งมีชีวิต โดยองค์การแบบสิ่งมีชีวิตหันมาเน้นเรื่องผลลัพธ์หรือผลที่เกิดขึ้นโดยเทียบกับวัตถุประสงค์เพื่อให้อิสระกับผู้ปฏิบัติงานด้วย และประสิทธิผลจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเมื่อทฤษฎีโครงสร้างตามสถานการณ์ มองว่าโครงสร้างองค์การมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมอันจะนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์การ นอกจากนี้ประสิทธิผลขององค์การถือเป็นมาตรฐานภายนอก ซึ่งใช้กับผลผลิตหรือกิจกรรมขององค์การ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการ

⁴³ภารตี อนันต์นาวิ, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (ชลบุรี: มนตรี, 2552), 204.

ตอบสนองความพึงพอใจตามเกณฑ์การประเมิน เป็นการประเมินภายในเกี่ยวกับปริมาณทรัพยากรในกระบวนการที่ทำผลผลิตหรือกิจกรรมนั้น⁴⁴

ช่วงโชติ พันธุ์เวช กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาว่าเป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมากขึ้น⁴⁵

จากความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสำคัญเป็นการช่วยตรวจสอบการดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังของสถานศึกษา สามารถตอบสนองความพึงพอใจตามเกณฑ์ รวมทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

หลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความคงอยู่และความก้าวหน้าของสถานศึกษา ดังนั้น จึงมีผู้กล่าวถึงหลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้หลายทฤษฎี เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จนเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพโดยมีนักวิชาการได้ให้หลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ดังนี้

บอสเสิร์ท (Bossert) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาถึงเรื่องประสิทธิผลของสถานศึกษาต้องพิจารณาจาก 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การนิเทศงานอย่างใกล้ชิด 3) การประเมินกิจกรรมทางวิชาการ 4) การเพิ่มความเชี่ยวชาญในการสอนของอาจารย์ 5) การเพิ่มอิสระในห้องเรียน⁴⁶

ออสติน และเรย์โนลด์ (Austin and Reynolds) ได้เสนอหลักการไว้ว่า สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลมีลักษณะแห่งความสำเร็จ ดังนี้ 1) การจัดอาคารสถานที่ 2) ภาวะผู้นำ 3) ความมีเสถียรภาพของบุคลากร 4) การจัดระบบของหลักสูตรและการเรียนการสอน 5) การพัฒนาบุคลากร 6) การจัดเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด 7) ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ 8) การมี

⁴⁴ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, **ทฤษฎีองค์การมุมมองต่างกระบวนการทัศน์** (กรุงเทพฯ: บริษัท แชนพอร์ พรินติ้ง จำกัด, 2561), 145.

⁴⁵ช่วงโชติ พันธุ์เวช, **การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ : SIPPO** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2552), 248.

⁴⁶Steven T. Bossert, "School Effect," in *Handbook of Research on Educational Administration: A Project of the American Education Research Association* (New York: Longman, 1988), 346.

ส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 9) การวางแผนร่วมกัน 10) ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 11) มีความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน และ 12) มีระเบียบวินัย⁴⁷

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) ได้สรุปว่า สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบ 9 ประการ ดังนี้ 1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนปฏิบัติการทางวิชาการที่ดี 3) มีการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) มีบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงบวก 5) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง 7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และ 9) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม⁴⁸

ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง 2) จัดทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบกระทั่งภายในและภายนอก 4) สร้างความพึงพอใจให้ครูได้⁴⁹

ลูเนนเบิร์ก และออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) ได้เสนอหลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน มี 7 ประการ ได้แก่ 1) มีสภาพแวดล้อมปลอดภัย 2) โรงเรียนกำหนดพันธกิจชัดเจน 3) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 4) มีบรรยากาศแห่งความคาดหวัง 5) อุทิศเวลาให้การทำงาน 6) ติดตามพัฒนาการของนักเรียนเป็นประจำ และ 7) โรงเรียนและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก⁵⁰

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่าสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลไว้ดังนี้ 1) คุณภาพผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด อย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจต

⁴⁷Gilbert Austin and David Reynolds, "Managing for Improved School Effectiveness: An International Survey," *School Organization* 10, 2-3 (1990): 167-178.

⁴⁸ Thomas J. Sergiovanni, *The Principalship: A Reflective Practice Perspective*, 2nd ed. (Massachusetts: Allyn and Bacon, 1991), 258-259.

⁴⁹Wayne K. Hoy and Judith Ferguson, "Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of Schools," *Educational Administration Quarterly* 21, 2 (Spring 1985): 131.

⁵⁰Frederick C. Lunenburg and Allen C. Ornstein, *Educational Administration: Concepts and Practices*, 6th ed. (California: Wadsworth Cengage Learning, 2012), 16.

คติที่ดีต่องานอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม 2) กระบวนการบริหารและการจัดการ คือ มีวิสัยทัศน์และพันธกิจชัดเจน มีระบบบริหารจัดการคุณภาพ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการคิด ฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงบวก และประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำผลการประเมินมาใช้ส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียน⁵¹

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และการดำเนินงานของหน่วยงานระดับต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ดังนี้

1. คุณภาพของผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พิจารณาจากการที่ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณได้ นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และแก้ปัญหาได้ รวมทั้งสามารถสร้างนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เป็นอย่างดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษารายวิชาที่กำหนดเป็นไปตามหลักสูตร มีความรู้ ทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น มีทัศนคติและเจตคติที่ดีต่องานด้านอาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณลักษณะรวมถึงค่านิยมที่ดีตามที่กำหนด ความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของตนและรักความเป็นไทย เรียนรู้วิธีการที่ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันให้พร้อมต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานที่แตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งมีจิตสาธารณะ

2. กระบวนการบริหารและการจัดการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนา

⁵¹“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนพิเศษ 235 ง (24 กันยายน 2561): 4.

ครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูและบุคลากรมีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศที่พึงปรารถนาควบคู่กับการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ครูต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้มาใช้วางแผน พัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 161/4 ถนนเพชรเกษม ตำบลพระประโทน อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อยู่ในบริเวณของวัดพระประโทนเจดีย์ ดุแล รับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน และดอนตูม เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁵²

สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ระดับที่จัดการศึกษา	จำนวนโรงเรียน
ระดับอนุบาล 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6	102
ระดับอนุบาล 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3	19
รวม	121

(ข้อมูล ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2563)

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (เอกสารกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ 1/2564), 7.

⁵²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2564 (นครปฐม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2564), 3.

ตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
จำแนกตามอำเภอและกลุ่มโรงเรียน

อำเภอ	กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)
เมืองนครปฐม	บูรพาศึกษา	14
	พระปฐมเจดีย์	10
	เมืองนครปฐม	14
	ปฐมนคร	10
	รวม	48
กำแพงแสน	กำแพงแสน 1	12
	กำแพงแสน 2	15
	กำแพงแสน 3	12
	กำแพงแสน 4	12
	รวม	51
ดอนตูม	ดอนตูม	12
	บ้านหลวง	10
	รวม	22
รวมทั้งสิ้น		121

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2563)

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2564 (เอกสารกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ 1/2564), 10.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
ประกันคุณภาพภายในและประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พงษ์พันธ์ แซ่แต้ ศึกษาวิจัย ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย คือ 1) ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย มีภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้ง 8 ปัจจัย โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน ในทางบวกระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁵³

ปิยพร บุญใบ วิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย คือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก⁵⁴

ณัฐพล จันทร์พล วิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับ สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัย คือ 1) สภาพปัจจุบันการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) แนวทางการ

⁵³พงษ์พันธ์ แซ่แต้, “ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560), 145-149.

⁵⁴ปิยพร บุญใบ, “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 2563), 201.

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก⁵⁵

ทิพวรรณ อ่วมทอง ได้ศึกษา แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันภายในสำหรับ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา คือ 1) สภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริงในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสำหรับ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ การมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ ชัดเจนและการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ⁵⁶

กมลพรรณ พึ่งด้วง ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย คือ 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของ สถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน คุณภาพ โดยทั่วไป ความใส่ใจในงาน ความพึงพอใจในงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามลำดับ และ 3) การ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01⁵⁷

สิริชัย โพธิ์ศรีทอง ได้วิจัย “คุณลักษณะผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” ผลวิจัย คือ 1) คุณลักษณะผู้บริหาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่

⁵⁵ ณัฐพล จันทร์พล, “การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2564), 170-171.

⁵⁶ทิพวรรณ อ่วมทอง, “แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันภายในสำหรับ สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2564), 136-142

⁵⁷กมลพรรณ พึ่งด้วง, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), 168-169.

ความซื่อสัตย์ แรงขับ ความยืดหยุ่น ความมั่นคงทางอารมณ์ แรงจูงใจในการนำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเฉลียวฉลาด และความรู้ในงาน ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในลักษณะคล้ายตามกัน⁵⁸

ณัชชา คุ่มเงิน ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย คือ 1) ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านมูทิตา ด้านกรุณา ด้านเมตตา และด้านอุเบกขา ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความทุ่มเทเวลาในการทำงาน ด้านพันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน ด้านความคาดหวังที่สูง ด้านภาวะผู้นำด้านวิชาการ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง และด้านสภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย ตามลำดับ และ 3) ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกัน⁵⁹

อรอุมา ไมยวงศ์ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัย คือ 1) ปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมไม่แตกต่างกัน⁶⁰

⁵⁸ สิริชัย โพธิ์ศรีทอง, “คุณลักษณะผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562), 113-114.

⁵⁹ ณัชชา คุ่มเงิน, “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564), 102-103.

⁶⁰ อรอุมา ไมยวงศ์, “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2564), 219.

งานวิจัยต่างประเทศ

อโรกันตาเดและเบโล (Arogundade and Belo) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและประสิทธิภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเอกิติ การศึกษานี้เป็นการออกแบบการวิจัยเชิงพรรณนาแบบสำรวจ ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วยครูโรงเรียนประถมศึกษา 9,310 คนและนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดในรัฐเอกิติ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 700 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 700 คนได้รับการคัดเลือกโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนและแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่อง “แบบสอบถามการประกันคุณภาพภายใน” ซึ่งครูตอบ และ “แบบสอบถามประสิทธิภาพของครู” ซึ่งดำเนินการกับนักเรียน เครื่องมือได้รับการตรวจสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ 0.78 สำหรับ QAQ และ 0.75 สำหรับ TIEQ ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Pearson's Product Moment Correlation และ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการประกันคุณภาพภายในและประสิทธิภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบอีกว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในมาตรฐานการประกันคุณภาพที่มีให้โรงเรียนในชนบทและในเมือง สรุปได้บนพื้นฐานของผลการวิจัยว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นตัวแปรสำคัญของประสิทธิภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษา จึงเสนอแนะให้หน่วยงานกำกับดูแล ติดตามกิจกรรมของครูอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกิจกรรมในชนบท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่าควรจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการประชุมเป็นประจำสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในพื้นที่ชนบท เกี่ยวกับวิธีการต่างๆ ที่สามารถตรวจสอบกิจกรรมของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้⁶¹

ริซกา ดวี เซฟเตียนี และคณะ (Rizka Dwi Seftiani and others) ศึกษาการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอิสลามโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในที่โรงเรียนอิสลามดาร์ลฮัคัม ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ รวมถึงการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในที่โรงเรียนอิสลามดาร์ลฮัคัม จัดทำขึ้น เช่น ในการวางแผน การนำไปปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล การประเมินโปรแกรมการประกันคุณภาพภายในในดาร์ลฮัคัมจะดำเนินการทุกภาคการศึกษาและการประเมินผล

⁶¹B.B. Arogundade, F.A. Belo, “Quality Assurance and Internal Efficiency of Primary School Teacher in Ekiti State,” *Mediterranean Journal Social Sciences* 10,2 (March 2019): 49.

การปฏิบัติงาน โดยแนบผลการประเมินมาในรูปแบบรายงานการทำงาน ข้อจำกัดที่ดาร์ลุฮิคมต้องเผชิญคือการย้ายครู และทรัพยากรบุคคลเข้าและออก เพื่อลดผลกระทบของดาร์ลุฮิคมได้ปรับปรุงสวัสดิการของครูและพัฒนาแพ็คเกจ การพัฒนาแบบเข้มข้น เนื่องจากครูและทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ ไม่สามารถใช้ระบบนี้ได้ยาวนานเกินไป ทีมพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงทำงานอย่างหนักเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลใหม่และรักษาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลเก่า ดังนั้นทรัพยากรบุคคลและผู้ค้าประกันระบบประกันคุณภาพภายในจึงควรสร้างนวัตกรรมโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างการประกันคุณภาพในโรงเรียนอิสลาม⁶²

กราดอร์ (Grader) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดกลางประเด็นที่ว่าจะนำหลักการองค์การแห่งการเรียนรู้มาใช้ ในโรงเรียนได้อย่างไร โดยสามารถสร้างความพึงพอใจและเพิ่มผลการปฏิบัติงานให้พนักงาน ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่หนึ่งไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนให้มีความสามารถในด้านความรู้แห่งตน การเรียนรู้เป็นทีม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารให้ความสนใจในองค์การแห่งการเรียนรู้แบบทั่ว ๆ ไป และผู้บริหารไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับพนักงานในเรื่องวิสัยทัศน์ของพนักงานได้ กลุ่มที่สอง ได้รับการสนับสนุนพนักงานสำหรับ การวิจัยในอนาคตศึกษาการพัฒนา เครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการประเมินการปฏิบัติงานขององค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน⁶³

จอห์นสัน (Johnson) วิจัย เรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแผนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน ผลการวิจัย คือ แผนการแนะแนวในปัจจุบันควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์ นอกจากนั้นการสำรวจประสิทธิผลของแผนงานของโรงเรียนจะสามารถนำมาใช้ได้กับฝ่ายกิจกรรมการป้องกันการศึกศึกษาและผู้มีวิชาชีพเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาที่แสวงหาแผนงานการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพที่มุ่งให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของนักเรียน⁶⁴

⁶²Rizka Dwi Seftiani and others, "The Implementation of Internal Quality Assurance System at Islamic School," **Advances in Social Science, Education and Humanities Research** 258, 2 (March 2019): 256.

⁶³B.L., Grader, "Learning organization practice in public school: A middle school case study" (Ph.D. Educational Administration, The University of New Mexico, 2003), 212.

⁶⁴Donita Louise Johnson, "Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program" (Ph.D. dissertation of Walden University, 2004), 210.

สรุป

จากผลการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ภายในและประสิทธิผลของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการ ดำเนินงานสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ ภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพภายในที่ดีจะต้องเป็นระบบที่พัฒนาให้เกิดขึ้น จากจิตสำนึกของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทุกคน โดยใช้แนวคิดของสำนักทดสอบ ทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 1) การกำหนด มาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายใน 5) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) การจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเอง ส่วนหลักการเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ใช้ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ด้าน คุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 3) การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน จำนวน 92 แห่ง รวมทั้งสิ้น 184 คน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่เป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความ รายงานการวิจัยต่าง ๆ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาจัดทำเป็นโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายใต้การกำกับดูแล และแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเคร่งครัด นำเสนอโครงร่างงานต่อภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติโครงร่าง จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามา ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูล ทดลอง และปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยการขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยง ความตรงของ

เนื้อหา และความเชื่อมั่น จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มา ตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ผลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

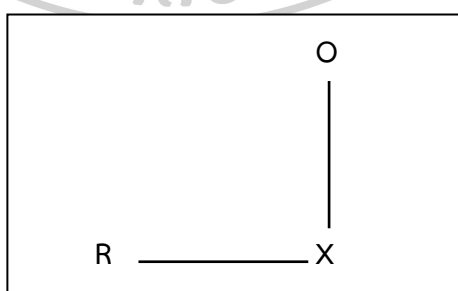
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูปมาจัดทำรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ตามคำแนะนำที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการนำเสนอข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non – experimental case study) ซึ่งแสดงด้วยแผนภาพดังนี้

เมื่อ	R	คือ	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
	X	คือ	ตัวแปรที่ศึกษา
	O	คือ	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำนวน 121 แห่ง ไม่รวมสถานศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบไปด้วย โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองนครปฐม จำนวน 48 แห่ง อำเภอกำแพงแสน จำนวน 51 แห่ง และ อำเภอดอนตูม จำนวน 22 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีและมีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยมีรายละเอียดดังนี้

จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 121 แห่ง ผู้วิจัยได้ใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁶⁵ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 แห่ง จากนั้น ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลของแต่ละสถานศึกษาจำนวน 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 184 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	ผู้ให้ข้อมูล (คน)		
			ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู	รวม
เมืองนครปฐม	48	36	36	36	72
กำแพงแสน	51	39	39	39	78
ดอนตูม	22	17	17	17	34
รวมทั้งสิ้น	121	92	92	92	184

⁶⁵Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," Journal for Educational and Psychological Measurement. No. 3, (November 1970): 608.

ตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) เป็นตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ตัวแปรย่อย ดังนี้

2.1 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1) หมายถึง สถานศึกษาประกาศใช้ มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยให้ สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จใน ปีการศึกษาปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสม และเป็นไปได้

2.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2) หมายถึง สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยสถานศึกษาต้องมี แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำ แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์กำหนดกรอบกลยุทธ์/ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัด การศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญ ของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของ

สถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา

2.3 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3) หมายถึง สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดและบรรลุเป้าหมาย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.4 ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X_4) หมายถึง สถานศึกษามีการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งต้องดำเนินการกำหนดผู้รับผิดชอบและวิธีการที่เหมาะสม สถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่ประกาศใช้ สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการที่เหมาะสมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษากการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษากการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาสรุปรายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษากการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

2.5 ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5) หมายถึง สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนา ติดตามผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด สถานศึกษาต้องกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กำหนดปฏิทิน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศในการติดตามผลการดำเนินงานและรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.6 ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6) หมายถึง สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ จัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจาก

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) สถานศึกษาสามารถพัฒนาสถานศึกษาตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot}) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ประกอบด้วย 3 ตัวแปรย่อย ดังนี้

3.1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พิจารณาจากการที่ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณได้ นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และแก้ปัญหาได้ รวมทั้งสามารถสร้างนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เป็นอย่างดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษารายวิชาที่กำหนดเป็นไปตามหลักสูตร มีความรู้ ทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น มีทัศนคติและเจตคติที่ดีต่องานด้านอาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณลักษณะ รวมถึงค่านิยมที่ดีตามที่กำหนด ความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของตนและรักความเป็นไทย เรียนรู้วิธีการที่ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันให้พร้อมต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานที่แตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งมีจิตสาธารณะ

3.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

3.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) หมายถึง ครูและบุคลากรมีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศที่พึงปรารถนาควบคู่กับการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ครูต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้มาใช้วางแผน พัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561

แบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นตัวเลือกตอบตามที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forces choice) ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's rating scale)⁶⁶ โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนัก 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน/ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

⁶⁶ Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw – Hill Book Compeny, 1992), 74.

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และนิยามตัวแปรของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยนำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามตัวแปรของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องที่ใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 15 แห่ง ที่ไม่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)⁶⁷ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.958

5. นำแบบสอบถามที่พัฒนาเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

⁶⁷ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 3 rd ed. (New York: Harpers & Row Publisher, 1974), 161.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ ผ่านภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ประกอบการทำวิจัยไปยังโรงเรียนที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือที่คณะศึกษาศาสตร์ดำเนินการออกให้ ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการเองได้สำหรับสถานศึกษาที่ติดขัดด้วยข้อจำกัดด้านเวลาของผู้วิจัย หรือการคมนาคมไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยวิธีการลงทะเบียน พร้อมทั้งแบบซองเปล่าและติดดวงตราไปรษณียากร เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ได้อย่างสะดวก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) จำนวน 92 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละ 2 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วนำข้อมูลมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติที่เกี่ยวข้องโดยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตารางตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทราบสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยการหามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁶⁸ ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 - 5.00 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 - 4.49 หมายถึง การประกันคุณภาพภายในหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 - 3.49 หมายถึง การประกันคุณภาพภายในหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 - 2.49 หมายถึง การประกันคุณภาพภายในหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 - 1.49 หมายถึง การประกันคุณภาพภายในหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 3 ระดับ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.70 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.69 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.01 - 0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ⁶⁹

⁶⁸ John W. Best, **Research in Education** (New York: Prentice, Inc., 1970), 87.

⁶⁹ D.E. Hinkle, W. William, and G.J. Stephen, **Applied Statistics for the Behavior Sciences**, 4th ed. (New York: Houghton Mifflin, 1998), 118.

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

- 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
- 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ
- 3) การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากร คือ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 121 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 92 โรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนใน อำเภอเมืองนครปฐม จำนวน 36 โรงเรียน อำเภอกำแพงแสน จำนวน 39 โรงเรียน และ อำเภอดอนตูม จำนวน 17 โรงเรียน ได้จากการเปิดเปิดตารางประมาณการกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอ โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบันและประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา และตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation-coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 92 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น 184 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 92 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 184 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	77	41.85
2) หญิง	107	58.15
รวม	184	100
2. อายุ		
1) 20-30 ปี	16	8.70
2) 31-40 ปี	87	47.28
3) 41-50 ปี	54	29.35
4) 51-60 ปี	27	14.67
รวม	184	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
1) ปริญญาตรี	94	51.09
2) ปริญญาโท	87	47.28
3) ปริญญาเอก	3	1.63
รวม	184	100
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
1) ผู้บริหารโรงเรียน	92	50.00
2) ครู	92	50.00
รวม	184	100
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1) 1-10 ปี	83	45.11
2) 11-20 ปี	74	40.22
3) 21-30 ปี	22	11.96
4) มากกว่า 30 ปี	5	2.71
รวม	184	100

จากตารางที่ 4 พบว่า สถานภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 58.15 และเพศชาย จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 41.85 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 47.28 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 14.67 และอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 47.28 และระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.63 ตามลำดับ ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากัน คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และครู จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประสบการณ์ระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 45.11 รองลงมา คือ ประสบการณ์ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 40.22 ประสบการณ์ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.96 และประสบการณ์มากกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.71 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน

การวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน เพื่อตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการประกันคุณภาพภายใน ในภาพรวมและจำแนกตามรายด้านของการประกันคุณภาพภายใน จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 184 คน จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 โรงเรียน จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม (X_{tot})

(n = 92)

ด้าน	การประกันคุณภาพภายใน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1)	4.55	0.38	มากที่สุด
2	ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	4.71	0.33	มากที่สุด
3	ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3)	4.73	0.44	มากที่สุด
4	ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X_4)	4.60	0.35	มากที่สุด
5	ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5)	4.76	0.35	มากที่สุด
6	ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6)	4.77	0.36	มากที่สุด
รวม (X_{tot})		4.69	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.35) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.44) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.33) ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.35) และด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.33 – 0.44 โดยรวมเท่ากับ 0.27 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน โดยจำแนกเป็นรายชื่อจากตัวแปรต้นที่ศึกษาจำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6 - 11

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1)

(n = 92)

ข้อ	ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาผ่าน ความเห็นชอบของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.53	0.55	มากที่สุด
2	โรงเรียน ประกาศใช้มาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนด โดยผ่านความเห็นชอบ ของคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน	4.56	0.51	มากที่สุด
3	โรงเรียน กำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จตามมาตรฐานของ โรงเรียนตามบริบท และสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องอื่น ๆ	4.39	0.56	มาก
4	โรงเรียน กำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากโครงการ ต่าง ๆ ของปีการศึกษาที่ผ่านมา	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม (X_1)		4.55	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า การประกันคุณภาพภายใน ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X_1) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษาปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากโครงการต่าง ๆ ของปีการศึกษาที่ผ่านมา มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ โรงเรียนประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กำหนด โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) และโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบท และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.46 – 0.56 โดยรวมเท่ากับ 0.38 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)

(n = 92)

ข้อ	ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	ค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ	4.76	0.44	มากที่สุด
2	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะกลาง 3-5 ปี โดยใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้	4.55	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2) (ต่อ)

(n = 92)

ข้อ	ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
3	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอก และประเมินสถานการณ์ในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.56	0.60	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงาน ในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.86	0.42	มากที่สุด
5	โรงเรียนวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษา ประมาณการงบประมาณ รายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อเตรียมแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)	4.78	0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2) (ต่อ)

(n = 92)

ข้อ	ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
6	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรม ครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียน ด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการกระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษา	4.83	0.37	มากที่สุด
7	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมที่ ครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียน ด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัด ประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อน	4.71	0.53	มากที่สุด
8	โรงเรียนได้นำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง	4.66	0.54	มากที่สุด
รวม (X_2)		4.71	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า การประกันคุณภาพภายใน ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียนด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการกระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) โรงเรียนวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษา ประมาณการงบประมาณ รายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อเตรียมแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.47) โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน และมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.44) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียนด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.53) โรงเรียนได้นำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.54) โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอก และประเมินสถานภาพ ในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.60) และโรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะกลาง 3-5 ปี โดยใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.68 โดยรวมเท่ากับ 0.33 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3)

(n = 92)

ข้อ	ด้านดำเนินงานตามแผน พัฒนาการจัดการศึกษา (X_3)	ค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนปฏิบัติงานสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปี	4.76	0.56	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตาม ระยะเวลาที่ตั้งไว้และบรรลุ เป้าหมาย	4.74	0.46	มากที่สุด
3	โรงเรียนปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติ การประจำปี โดยได้รับความ ช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน	4.69	0.55	มากที่สุด
รวม (X_3)		4.73	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า การประกันคุณภาพภายในด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่ตั้งไว้และบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.46) และโรงเรียนปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยได้รับความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.46 – 0.56 โดยรวมเท่ากับ 0.44 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน
ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X_4)

(n = 92)

ข้อ	ด้านประเมินผล ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายใน (X_4)	ค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนมีระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลระหว่างดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน ในการดำเนินงานมี ผู้รับผิดชอบ มีวิธีการอย่าง เหมาะสม	4.70	0.52	มากที่สุด
2	โรงเรียนวิเคราะห์มาตรฐาน เป้าหมายตามในประกาศใช้ของ โรงเรียน	4.39	0.61	มาก
3	โรงเรียนระบุมวิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูลอย่างเหมาะสมในการ ประเมินผลตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายใน	4.59	0.57	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายใน ไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.50	0.56	มากที่สุด
5	โรงเรียนสรุปรายงานผลการ ดำเนินการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายใน เพื่อนำผลไป จัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง	4.79	0.42	มากที่สุด
รวม (X_4)		4.60	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า การประกันคุณภาพภายในด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายใน (X_4) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนสรุป รายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อนำผลไปจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง มีค่ามัธยเทศมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ โรงเรียน มีระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลระหว่างดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ในการดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบ มีวิธีการอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.52) โรงเรียนระบุ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสมในการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.57) และโรงเรียนมีการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ไม่น้อย กว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ โรงเรียนวิเคราะห์มาตรฐาน เป้าหมายตามในประกาศใช้ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.42 – 0.61 โดยรวมเท่ากับ 0.35 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัธยเทศอันดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา (X_5)

(n = 92)

ข้อ	ด้านติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา (X_5)	ค่ามัธยเทศ เลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อ พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	4.67	0.54	มากที่สุด
2	โรงเรียนสามารถนำผลจากการ ติดตามมาใช้ประโยชน์เพื่อ ปรับปรุง พัฒนาให้โรงเรียนบรรลุ ตามเป้าหมาย และตัวชี้วัด ความสำเร็จที่กำหนด	4.63	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5) (ต่อ)

(n = 92)

ข้อ	ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
3	โรงเรียนมีการระบุผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	4.64	0.55	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีปฏิทินติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ	4.61	0.62	มากที่สุด
5	โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับติดตามผลการปฏิบัติงาน รายงานการติดตามไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.60	0.49	มากที่สุด
รวม (X_5)		4.76	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า การประกันคุณภาพภายใน ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการระบุผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.55) โรงเรียนสามารถนำผลจากการติดตามมาใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้โรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) โรงเรียนมีปฏิทินติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.62) และโรงเรียนจัดระบบข้อมูล

สารสนเทศสำหรับติดตามผลการปฏิบัติงาน รายงานการติดตามไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.46 – 0.62 โดยรวมเท่ากับ 0.35 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายใน
ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6)

(n = 92)

ข้อ	ด้านจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเอง (X_6)	ค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	โรงเรียนจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียน	4.85	0.35	มากที่สุด
2	โรงเรียนเสนอรายงานการประเมิน ตนเองต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ	4.74	0.45	มากที่สุด
3	โรงเรียนจัดทำรายงานผลประเมิน ตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) เสนอสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี	4.84	0.38	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการพัฒนาให้มีคุณภาพ จากการพิจารณารายงานการ ประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)	4.69	0.46	มากที่สุด
5	โรงเรียนสามารถพัฒนาตาม คำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด หรือสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การ ประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ	4.73	0.48	มากที่สุด
รวม (X_6)		4.77	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า การประกันคุณภาพภายในด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38) โรงเรียนเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.45) โรงเรียนสามารถพัฒนาตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.48) และโรงเรียนมีการพัฒนาให้มีคุณภาพ จากการพิจารณารายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.35 – 0.48 โดยรวมเท่ากับ 0.36 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา

การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาของสถานศึกษา เพื่อตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับใด โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมและจำแนกตามรายด้านของประสิทธิผลของสถานศึกษา จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 184 คน จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 โรงเรียน จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 92)

ด้าน	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	4.54	0.37	มากที่สุด
2	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	4.65	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot}) (ต่อ)

(n = 92)

ด้าน	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
3	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	4.50	0.50	มากที่สุด
รวม (Y_{tot})		4.56	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.37) และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.37 – 0.50 โดยรวมเท่ากับ 0.38 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อจากตัวแปรตามที่ศึกษาจำนวน 21 ข้อ ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดตามตารางที่ 13 – 15

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)

(n = 92)

ข้อ	ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	4.36	0.48	มาก
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4.27	0.63	มาก

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1) (ต่อ)

(n = 92)

ข้อ	ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	ค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
3	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้าง นวัตกรรม	4.08	0.70	มาก
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	4.26	0.64	มาก
5	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตร	4.69	0.46	มากที่สุด
6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเบื้องต้น ทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ	4.72	0.46	มากที่สุด
7	ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ค่านิยมที่ดี ตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทย	4.77	0.42	มากที่สุด
9	ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลาย	4.82	0.40	มากที่สุด
10	ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกายและ จิตสังคม	4.60	0.49	มากที่สุด
รวม (Y_1)		4.54	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ค่านิยมที่ดีตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.40) ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเบื้องต้น ทัศนคติที่ดีต่อ

งานอาชีพ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) และผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.48) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.64) และผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.70 โดยรวมเท่ากับ 0.37 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)

(n = 92)

ข้อ	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจที่ชัดเจน	4.66	0.55	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ	4.63	0.56	มากที่สุด
3	โรงเรียนพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.58	0.58	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความชำนาญทางวิชาชีพ	4.72	0.53	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.70	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) (ต่อ)

(n = 92)

ข้อ	ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ (Y_2)	ค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
6	โรงเรียนมีระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการจัดการ เรียนรู้	4.62	0.56	มากที่สุด
รวม (Y_2)		4.65	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ประสิทธิภาพของด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ
เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ
ชำนาญทางวิชาชีพ ค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ โรงเรียน
มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) ผู้บริหาร
คณะครูและบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.66$,
S.D. = 0.55) โรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) โรงเรียน
มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.62$,
S.D. = 0.56) และโรงเรียนพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรและ
ทุกกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) อยู่ระหว่าง 0.46 – 0.58 โดยรวมเท่ากับ 0.49 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบ
แบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)

(n = 92)

ข้อ	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.53	0.58	มากที่สุด
2	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.46	0.56	มาก
3	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.49	0.57	มาก
4	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.54	0.52	มากที่สุด
5	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.48	0.61	มาก
รวม (Y_3)		4.50	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.58) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.57) ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.61) และครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.52 – 0.61 โดยรวมเท่ากับ 0.50 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation-coefficient: r_{xy}) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

(n = 92)

การประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	ประสิทธิผล ของสถานศึกษา	1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y ₁)	2. ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ (Y ₂)	3. ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y ₃)	ภาพรวม (Y _{tot})
1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X ₁)		.433**	.243**	.458**	.444**
2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา (X ₂)		.202**	.558**	.376**	.468**
3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X ₃)		.295**	.513**	.235**	.418**
4. ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายใน (X ₄)		.689**	.816**	.576**	.824**
5. ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X ₅)		.566**	.624**	.277**	.571**
6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X ₆)		.331**	.434**	.369**	.463**
ภาพรวม (X_{tot})		.623**	.764**	.494**	.744**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

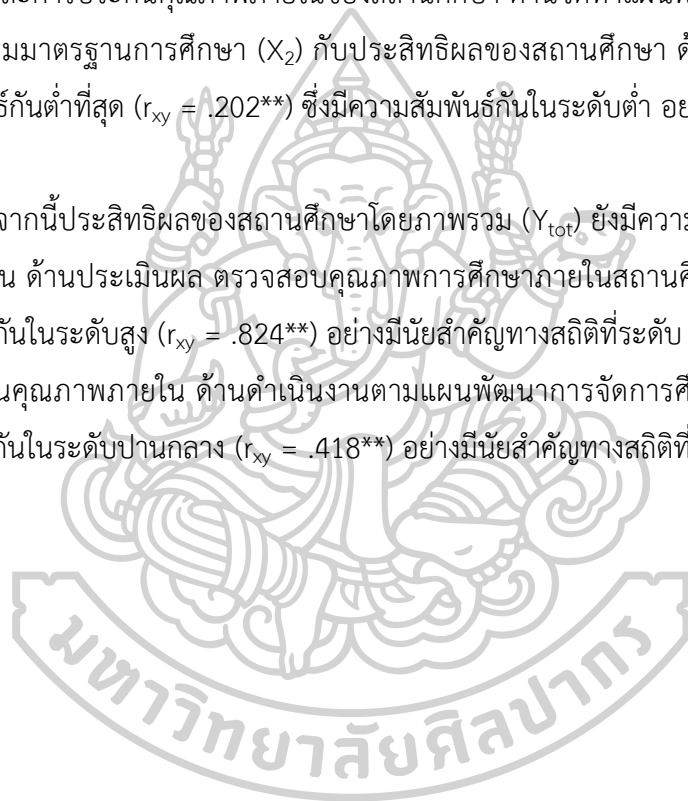
จากตารางที่ 16 พบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะ คล้อยตามกันอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .744^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y₂) สูงที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .764^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี

ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ต่ำที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .494^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษารายด้านพบว่า การประกันคุณภาพภายใน ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายใน (X_4) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ($r_{xy} = .816^{**}$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน (Y_1) มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด ($r_{xy} = .202^{**}$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) ยังมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (X_4) สูงที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .824^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X_3) ต่ำที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .418^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประชากร คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 121 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียน จำนวน 92 แห่ง อำเภอเมืองนครปฐม 36 แห่ง อำเภอกำแพงแสน จำนวน 39 แห่ง และอำเภอดอนตูม จำนวน 17 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน รวมทั้งสิ้น 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไป มีรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .958 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 92 โรงเรียน แบบสอบถามจำนวน 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) มัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation-coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 2) ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน และ 6) กำหนดมาตรฐานการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 2) ด้านคุณภาพของผู้เรียน และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาของทุกโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ยังคงให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีระบบการประกันคุณภาพภายใน จึงทำให้ทุกโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน อีกทั้งความตื่นตัวต่อการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ต้องให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินและตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น ให้กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก จึงส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสุดาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์ ซึ่งได้ศึกษาวิจัย เรื่อง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับของลาดพร้าว ตั้งมั่น ซึ่งได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่ามัธยฐาน เลขคณิต พบว่า ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นผลมาจากการ ดำเนินงานทั้งหมดของโรงเรียนที่สะท้อนภาพความสำเร็จของการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาเสนอต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งทำให้โรงเรียน มีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน และทำให้ วิทยาลัยมีข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด จึงเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป รองลงมา คือ การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา เนื่องจากได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์สามารถนำไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม การดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่ เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนที่ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนให้บุคลากรมี ส่วนร่วมในการจัดทำให้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการ ชุมชนและท้องถิ่นอย่างมีระบบ การประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน เนื่องจากจะต้องศึกษาประเด็นที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานการศึกษาให้เข้าใจอย่างชัดเจนและมีความเชี่ยวชาญ มีความรู้รอบด้านที่สามารถมอง ภาพรวมการดำเนินงานของโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และกำหนดมาตรฐานการศึกษา เนื่องจากเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในทุกโรงเรียน เพื่อเป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและ การประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารโรงเรียนเป็นระบบตามนโยบายในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาโรงเรียนทุกแห่งทั้งระบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และมีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้สามารถควบคุมคุณภาพของประสิทธิผล ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า ผลที่เกิดขึ้นของการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นผลที่เกิดต่อผู้เรียน ต่อโรงเรียน ซึ่งผลการดำเนินงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี เช่นเดียวกับจันทร์านิ สงวนนาม ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพถือว่าเป็นองค์ประกอบของความสำเร็จ แต่เป็นสิ่งที่ไม่คงที่เสมอไป หากไม่มีการพัฒนา และประสิทธิผลยังเป็นเกณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของสถานศึกษาอีกด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชชา คุ่มเงิน ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านความทุ่มเทเวลาในการทำงาน 2) ด้านพันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน 3) ด้านความคาดหวังที่สูง 4) ด้านภาวะผู้นำด้านวิชาการ 5) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) ด้านความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง และ 7) ด้านสภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและความปลอดภัย

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 เป็นรายด้าน เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต พบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความชำนาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนมีความรู้รอบด้านตามหลักสูตร รองมาคือ คุณภาพของผู้เรียน เนื่องจาก โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทัศนคติที่ดี ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีความรู้ ทักษะเบื้องต้น

ทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร รวมทั้งมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากโรงเรียนมีครูและบุคลากรร่วมกันตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ อีกทั้งนำผลการประเมินมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับใช้พัฒนาผู้เรียน มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ กระบวนการคิดและฝึกปฏิบัติจริง อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง โดยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีที่ทำให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องดำเนินการร่วมกันตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา สร้างความเข้าใจให้กับครู บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาคุณภาพของผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจอย่างชัดเจน มีระบบการบริหารที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาการดำเนินงานวิชาการ เน้นคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความชำนาญทางวิชาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ทุกภาคส่วนจะต้องดำเนินการร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสูงสุด นอกจากนี้ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม ยังมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สูงที่สุด เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการศึกษา พบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดร่วมกันให้ชัดเจน

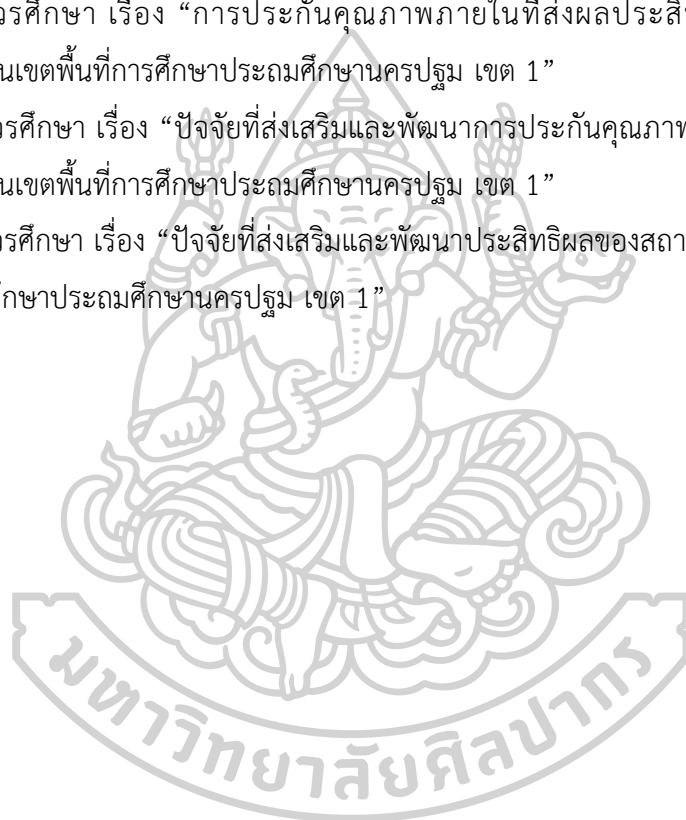
2. จากการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารควรกำกับ นิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นให้ครูใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง อำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้มีสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ครูใช้การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก วัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำผลมาวางแผนเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนต่อไป นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้ครูมีสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน เพื่อให้นำไปใช้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. จากการศึกษา พบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสูงสุด และความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษารายด้านพบว่า การประกันคุณภาพภายใน ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมยังมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในด้าน

ประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสูงที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ โรงเรียนควรมีการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา และต้องสรุปรายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนตนเอง อีกทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกคน ต้องมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา เรื่อง “การประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”
2. ควรศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”
3. ควรศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”

รายการอ้างอิง

- Austin, Gilbert and Reynolds. "Managing for Improved School Effectiveness: An International Survey." **School Organization** 10, 2-3 (1990): 167-178.
- B.B. Arogundade, F. A. B. "Quality Assurance and Internal Efficiency of Primary School Teacher in Ekiti State." **Mediterranean Journal Social Sciences** 10,2 (March 2019): 49.
- Best, John W. **Research in Education**. New York: Prentice – Hall Inc; 1970.
- Bossert, Steven T. **School Effect**. New York: Longman, 1988.
- Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harpers & Row Publisher, 1974.
- Donita Louise Johnson. "Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program." Ph.D. dissertation of Walden University, 2004.
- Frazier, A. **A roadmap for quality transformation in education**. Boca Raton: CRC Press, 1997.
- Harman, G. **Quality assurance for higher education : Development and managing quality assurance for higher education systems and institutions in Asia and the Pacific**. Michigan: ACEID, 1996.
- Hinkle, D.E. William, W. and Stephen, G.J. **Applied Statistics for the Behavior Sciences**. 4th ed. New York: Houghton Mifflin, 1998.
- Hoy, Wayne K. and Miskel, Cecil G. **Educational Administration: Theory Research and Practice**. 8th ed. Singapore: McGraw-Hill, Inc. 2008.
- Johnson, Donita Louise. "Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program." Ph.D. dissertation, Walden University, 2004.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities." **Journal for Educational and Psychological Measurement**. No. 3, (November 1970).

- Likert, Rensis. **New Pattern of Management**. New York: McGraw – Hill Book Company, 1992.
- Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allen C. **Educational Administration: concepts and Practices**. 5th ed. America: Newgen - Austin, Inc., 2008.
- Lunenburg, Frederick C. and Ornstein, Allen C. **Educational Administration: Concepts and Practices**. 6th ed. California: Wadsworth Cengage Learning, 2012.
- Mott, Paul E. **The Characteristic of Effective Organization**. New York: Harper and Row, 1972.
- Reid, Ken and others. **Towards the Effective School**. Oxford: Basic Blackwell Ltd, 1988.
- Rizka Dwi Seftiani and others. "The Implementation of Internal Quality Assurance System at Islamic School." **Advances in Social Science, Education and Humanities Research** 258, 2 (March 2019): 256.
- Sergiovanni, Thomas J. **The Principalship: A Reflective Practice Perspective**. 2nd ed. Massachusetts: Allyn and Bacon, 1991.
- Walsh, Mike. **Building a Successful School**. London: Routledge, 1999.
- Wayne K. Hoy and Judith Ferguson. "Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of Schools." **Educational Administration Quarterly** 21, 2 (Spring 1985): 131.
- "กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561." **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอนที่ 11 ก (23 กุมภาพันธ์ 2561): 3.
- กมลพรรณ พึ่งด้วง. "การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร." **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.**
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย. **คู่มือการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย**. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.kruachieve.com/>.

เจตนา เมืองมูล. **การประกันคุณภาพการศึกษา**. เข้าถึงเมื่อ 20 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.kkzone1.go.th/administrator-control/data/003/20-03-2018-15-45-27_838365262.pdf

ช่วงโชติ พันธุ์เวช. **การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ : SIPPO**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2552.

ณัชชา คุ่มเงิน. “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564.

ณัฐพล จันท์พล. “การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564.

ทิพวรรณ อ่วมทอง. “แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันภายในสำหรับสถานศึกษา ระดับ ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2564.

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. **ทฤษฎีองค์การมุมมองต่างกระบวนทัศน์**. กรุงเทพฯ: บริษัท แชนโพร พริน ติ้ง จำกัด, 2561.

"ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ." **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 135, ตอน พิเศษ 235ง (24 กันยายน 2561): 4.

ปราชญา กล้าผจญ และศิริพงษ์ เสาภายน. **ภาคที่ 3 หลักการเชิงคิดวินิจฉัย Determined Adminstrative Principles**. กรุงเทพฯ: ปราชญาพับบลิชซิง, 2555.

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. **พื้นฐานการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2562.

ปิยพร บุญใบ. “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 2563.

ปิยานันท์ บุญธิมา. **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วย
ม้าโค้งด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น**. เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก
http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620912_103243_7886.pdf

พงษ์พันธ์ แซ่แต้. “ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.

"พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562." **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 136, ตอนที่ 57
ก (1 พฤษภาคม 2562): 49–51.

ภารตี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. ชลบุรี: มนตรี,
2552.

ลดาวลัย ตั้งมั่น. “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,
2561.

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

_____. **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ ฯ: บริษัท วี พรินท์
จำกัด, 2554.

สมาน อัครภูมิ. **การบริหารสถานศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ (ฉบับปรับปรุง)**.
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2557.

สันติ บุญภิรมย์. **หลักการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัค พอยท์, 2552.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. **ผลการสังเคราะห์รายงานการประเมิน
ตนเอง (SELF ASSESSMENT REPORT) ประจำปีการศึกษา 2562**. เข้าถึงเมื่อ 17
กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1T-tfdV3hqtqh3CTXoySwxl8QVEwssXrs>.

_____ . แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564. นครปฐม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2564.

_____ . รายงานการจัดการศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ.2563. เข้าถึงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1L83X8byBu2OUUxhemDL7RBzqF9mMi>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน ของ สถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. OKRs กับการประกันคุณภาพการศึกษา รายงานผลการศึกษา แนวทางการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยใช้แนวคิดระบบการวัดผลแบบ OKRs : Objective and Keys Results. นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2562.

_____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2560.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น. เอ. รัตนะเทรตติ้ง, 2563.

_____ . แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง, 2563.

สิริชัย โพธิ์ศรีทอง. “คุณลักษณะผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562.

สุดาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์. “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร.” ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2565.

สุพักตร์ พิบูลย์. เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2556.

สุภา แสงสุวรรณ. คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2565. เข้าถึงได้จาก https://www.spe.go.th/files/com_news_participate/2019-06_7ce8652019b6f66.pdf.

อรอุมา ไมยวงศ์. “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2564.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
และรายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร. 206101

ที่ อว 8612.2/ 123

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นวิทยากรผู้ช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล

ด้วย นายปรีชา ทรัพย์ชัยยศ รหัสนักศึกษา 620620015 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขออนุมัติขอเป็นวิทยากรผู้ช่วยตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังนอมศักดิ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ดร.ก่อการ ไชยสงคราม

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครปฐม เขต 1

3. ดร.กนกพร พิริยวุฒิกรอุดม

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา
ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาราชบุรี

4. ดร.ปิยนุช ลอยเลิศหล้า

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสถาพรวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

5. ดร.วรรณสิริ สร้างเอี่ยม

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายใน									
ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X₁)									
6	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	โรงเรียนประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กำหนด โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบทและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษาปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากโครงการต่าง ๆ ของปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X₂)									
10	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะกลาง 3-5 ปี โดยใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
12	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอก และประเมินสภาพ ในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รองรับ พร้อม ประเมินการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุน การดำเนินงานในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	โรงเรียนวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษา งบประมาณการงบประมาณ รายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อเตรียมแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียนด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
16	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียนด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	โรงเรียนได้นำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X₃)									
18	โรงเรียนปฏิบัติตาม สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่ตั้งไว้และบรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	โรงเรียนปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยได้รับความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X₄)									
21	โรงเรียนมีระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลระหว่างดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ในการดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบ มีวิธีการอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
22	โรงเรียนวิเคราะห์มาตรฐาน เป้าหมายตามในประกาศใช้ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	โรงเรียนระบุวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสมในการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	โรงเรียนมีการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	โรงเรียนสรุปรายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อนำผลไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X₅)									
26	โรงเรียนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	โรงเรียนสามารถนำผลจากการติดตามมาใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้โรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีการระบุผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	โรงเรียนมีปฏิทินติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
30	โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับติดตามผลการปฏิบัติงาน รายงานการติดตามไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X₆)									
31	โรงเรียนจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	โรงเรียนเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	โรงเรียนจัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	โรงเรียนมีการพัฒนาให้มีคุณภาพ จาก การพิจารณารายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	โรงเรียนสามารถพัฒนาตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา									
ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y₁)									
36	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
38	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
39	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเบื้องต้น ทักษะคิดที่ดีต่องานอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ค่านิยมที่ดีตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43	ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44	ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y₂)									
46	ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
47	โรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	โรงเรียนพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49	โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความชำนาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
51	โรงเรียนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₃)									
52	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
53	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
55	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
56	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย
และรายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 8612.2/201

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 เมษายน 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นายปรีชา ทรัพย์ย้อย รหัสประจำตัว 620620015 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้
นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ใน
การวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

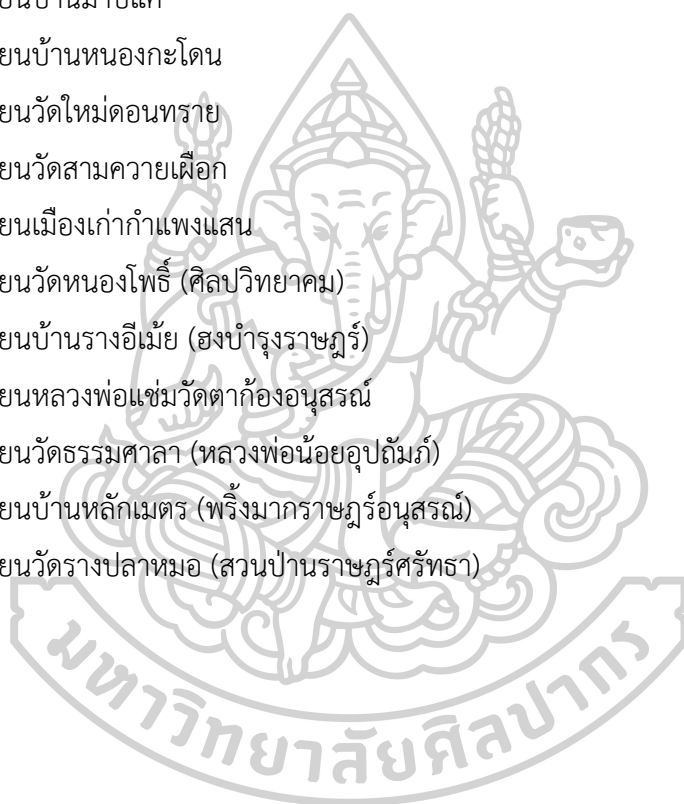
สวท.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)
รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือวิจัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

1. โรงเรียนบ้านรางมูก
2. โรงเรียนวัดหนองจิก
3. โรงเรียนวัดทะเลบก
4. โรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด
5. โรงเรียนบ้านมาบแค
6. โรงเรียนบ้านหนองกะโดน
7. โรงเรียนวัดใหม่ดอนทราย
8. โรงเรียนวัดสามควายเผือก
9. โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน
10. โรงเรียนวัดหนองโพธิ์ (ศิลปวิทยาคม)
11. โรงเรียนบ้านรางอีเม้ย (สงบ่ารุงราษฎร์)
12. โรงเรียนหลวงพ่อแช่มวัดตาก้องอนุสรณ์
13. โรงเรียนวัดธรรมศาลา (หลวงพ่อน้อยอุปถัมภ์)
14. โรงเรียนบ้านหลักเมตร (พริ้งมารราษฎร์อนุสรณ์)
15. โรงเรียนวัดรางปลาหมอ (สวนป่าราษฎร์ศรัทธา)

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

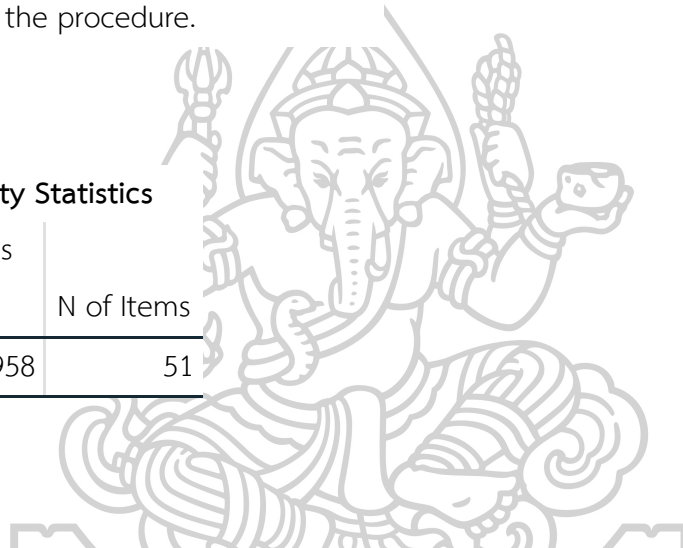
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.958	51

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1.1	232.0333	243.551	.219	.959
X1.2	232.0667	242.202	.303	.958
X1.3	232.1333	240.120	.433	.958
X1.4	231.8667	240.740	.470	.958
X2.1	231.8667	242.947	.304	.958
X2.2	232.0000	232.828	.746	.956
X2.3	232.0333	231.620	.891	.956
X2.4	231.7333	238.478	.689	.957

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X2.5	231.9333	246.961	-.022	.962
X2.6	231.7667	242.116	.462	.958
X2.7	231.8667	241.361	.357	.958
X2.8	231.9333	242.685	.254	.959
X3.1	231.8667	237.844	.516	.957
X3.2	232.0000	244.069	.073	.962
X3.3	231.9000	237.403	.594	.957
X4.1	231.9333	237.444	.575	.957
X4.2	232.2333	237.702	.476	.958
X4.3	232.0333	234.861	.697	.957
X4.4	232.1333	235.085	.672	.957
X4.5	231.8333	240.557	.514	.958
X5.1	231.9667	238.999	.468	.958
X5.2	232.0000	231.862	.888	.956
X5.3	232.0000	232.345	.858	.956
X5.4	232.0000	236.000	.573	.957
X5.5	232.0333	236.033	.714	.957
X6.1	231.7667	242.806	.397	.958
X6.2	231.8667	239.430	.570	.957
X6.3	231.7667	242.806	.397	.958
X6.4	231.9333	237.168	.684	.957
X6.5	231.8667	237.016	.755	.957
Y1.1	232.2667	237.720	.612	.957
Y1.2	232.3667	235.137	.594	.957
Y1.3	232.5333	237.775	.406	.958

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y1.4	232.3667	235.895	.555	.957
Y1.5	231.9333	237.099	.689	.957
Y1.6	231.9000	236.714	.743	.957
Y1.7	231.8000	239.407	.653	.957
Y1.8	231.8667	239.361	.575	.957
Y1.9	231.8000	239.407	.653	.957
Y1.10	232.0333	239.551	.480	.958
Y2.1	231.9667	233.689	.791	.956
Y2.2	232.0000	234.069	.754	.956
Y2.3	232.0333	231.413	.903	.956
Y2.4	231.9000	233.748	.828	.956
Y2.5	231.9333	234.961	.842	.956
Y2.6	232.0000	231.862	.888	.956
Y3.1	232.0667	236.754	.579	.957
Y3.2	232.1667	236.695	.579	.957
Y3.3	232.1333	235.361	.656	.957
Y3.4	232.0667	239.789	.459	.958
Y3.5	232.1667	236.626	.526	.957

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และรายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ที่ อว 8612.2/17

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ด้วย นายปรีชา ทรัพย์ย่อย รหัสประจำตัว 620620015 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน และครูที่
รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้นักศึกษา
ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน
1	เมืองนครปฐม	วัดวังตะกู่
2		อนุบาลนครปฐม
3		วัดพะเนียงแตก
4		วัดดอนขนาก
5		วัดดอนยายหอม
6		บ้านทุ่งน้อย
7		บ้านลำท่าโพ
8		วัดพระประโทนเจดีย์
9		บ้านต้นสำโรง
10		บ้านรางมะเดื่อ
11		วัดไผ่ล้อม
12		วัดตาก้อง
13		บ้านนาสร้าง
14		วัดม่วงตารศ
15		วัดพระปฐมเจดีย์
16		วัดโพรงมะเดื่อ
17		วัดหุบรัก
18		วัดศรีวิสารวาจา
19		วัดบ้านยาง
20		บ้านคอวัง
21		บ้านทุ่งหัวพรหม
22		บ้านคลองยาง
23		บ้านลำพญา
24		บ้านหนองหิน
25		วัดเกาะวังไทร

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	
26	เมืองนครปฐม	วัดสระกะเทียม	
27		วัดลาดหญ้าแพรก	
28		วัดทัพยายท้าว	
29		วัดใหม่ห้วยลึก	
30		วัดทุ่งรี	
31		วัดหนองเสือ	
32		วัดหนองดินแดง	
33		วัดวังเย็น	
34		บ้านไร่น้ำสำโรง	
35		วัดลาดปลาเค้า	
36		บ้านหนองงูเหลือม	
37		กำแพงแสน	อนุบาลกำแพงแสน
38			อินทศักดิ์ศึกษาลัย (บ้านยาง)
39	บ้านหนองไม้งาม		
40	วัดวังน้ำเขียว		
41	บ้านดอนซาก		
42	บ้านคลองตัน		
43	วัดทุ่งกระพังโหม		
44	วัดท่าเสา		
45	วัดสระพัง		
46	บ้านดอนทอง		
47	วัดประชาราษฎร์บำรุง		
48	บ้านห้วยด้วน		
49	วัดปลักไม้ลาย		
50	บ้านอ้อกระทิง		
51	บ้านสระน้ำส้ม		
52	วัดลาดหญ้าไทร		

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน
53	กำแพงแสน	บ้านห้วยขวาง
54		วัดห้วยม่วง
55		วัดสองห้อง
56		บ้านหนองขาม
57		บ้านสามัคคี
58		บ้านบ่อน้ำพุ
59		วัดดอนเตาอิฐ
60		บ้านหนองโสน
61		บ้านอ้อกระตุง
62		วัดกำแพงแสน
63		บ้านบัวแดง
64		วัดหนองศาลา
65		วัดนิมิตธรรมวาราราม
66		บ้านหนองกร่าง
67		วัดปทุมทองสุทธาราม
68		บ้านห้วยรางเหตุ
69		วัดศาลาตึกสิทธิชัยวิศาล
70		วัดไร่แดงทอง
71		ประถมฐานบินกำแพงแสน
72		วัดสระสี่มุม
73		บ้านหนองเขมร
74		วัดหนองกระทุ่ม
75		วัดโพธิ์งาม
76		ดอนตูม
77	วัดลำเหย	
78	วัดทุ่งสีหลง	
79	ละเียดอุปถัมภ์	

ที่	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน
80	ดอนตูม	บ้านใหม่
81		วัดแหลมมะเกลือ
82		วัดตะโกสูง
83		วัดห้วยพระ
84		วัดเลาเต่า
85		วัดทุ่งพิชัย
86		บ้านแจรงาม
87		บ้านสามแก้ว
88		วัดบ้านหลวง
89		วัดกงลาด
90		วัดทุ่งผักกูด
91		วัดลำลูกบัว
92	บ้านหัวถนน	

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อทราบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) เพื่อทราบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ครู จำนวน 1 คน

3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 1-5)

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ (ข้อที่ 6-35)

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา จำนวน 21 ข้อ (ข้อที่ 36-56)

โดยให้ท่านเลือกตอบข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายปรีชา ทรัพย์ย่อย

นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	() 01
2	อายุ ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี	() 02
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	() 03
4	ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ ผู้บริหารโรงเรียน ☐ ครู	() 04
5	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ 1-10 ปี ☐ 11-20 ปี ☐ 21-30 ปี ☐ มากกว่า 30 ปี	() 05

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายใน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับ 5 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง การประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา (X₁)							
1	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						() 06
2	โรงเรียนประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กำหนดโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						() 07
3	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบท และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ						() 08
4	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษา ปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากโครงการต่าง ๆ ของปีการศึกษาที่ผ่านมา						() 09
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X₂)							
5	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน และมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ						() 10

ข้อ	ข้อความ	ระดับความ คิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
6	โรงเรียนเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะกลาง 3-5 ปี โดยใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้						() 11
7	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายใน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรคของปัจจัยภายนอก และ ประเมินสถานภาพ ในการเตรียมแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						() 12
8	โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานในการเตรียม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา						() 13
9	โรงเรียนวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษา ประมาณ การงบประมาณ รายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญ ของโครงการเพื่อเตรียมแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)						() 14
10	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียนด้านคุณภาพ ของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการกระบวนการ จัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและ จุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้การดำเนินงานใน โรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษา						() 15
11	แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) มีโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของโรงเรียน ด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นตามหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อน						() 16

ข้อ	ข้อความ	ระดับความ คิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
12	โรงเรียนได้นำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง						() 17
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (X₃)							
13	โรงเรียนปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี						() 18
14	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่ตั้งไว้และบรรลุเป้าหมาย						() 19
15	โรงเรียนปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยได้รับความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน						() 20
ด้านประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน (X₄)							
16	โรงเรียนมีระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผล ระหว่างดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ในการดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบ มีวิธีการอย่างเหมาะสม						() 21
17	โรงเรียนวิเคราะห์มาตรฐาน เป้าหมายตามในประกาศใช้ของโรงเรียน						() 22
18	โรงเรียนระบุวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสมในการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน						() 23
19	โรงเรียนมีการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง						() 24
20	โรงเรียนสรุปรายงานผลการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อนำผลไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง						() 25

ข้อ	ข้อความ	ระดับความ คิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X₅)							
21	โรงเรียนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา						() 26
22	โรงเรียนสามารถนำผลจากการติดตามมาใช้ประโยชน์เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้โรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด						() 27
23	โรงเรียนมีการระบุผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ						() 28
24	โรงเรียนมีปฏิทินติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ						() 29
25	โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับติดตามผลการปฏิบัติงาน รายงานการติดตามไม่น้อยกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง						() 30
ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X₆)							
26	โรงเรียนจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน						() 31
27	โรงเรียนเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ						() 32
28	โรงเรียนจัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี						() 33
29	โรงเรียนมีการพัฒนาให้มีคุณภาพ จากการพิจารณา รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)						() 34
30	โรงเรียนสามารถพัฒนาตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ						() 35

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับ 5 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y₁)							
1	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ						() 36
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ แก้ปัญหา						() 37
3	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม						() 38
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร						() 39
5	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร						() 40
6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเบื้องต้น ที่สอดคล้องกับความต้องการอาชีพ						() 41
7	ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ค่านิยมที่ดีตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน						() 42
8	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย						() 43
9	ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและ หลากหลาย						() 44
10	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม						() 45
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y₂)							
11	ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนมี วิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจที่ชัดเจน						() 46

ข้อ	ข้อความ	ระดับความ คิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
12	โรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ						() 47
13	โรงเรียนพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมาย						() 48
14	โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความชำนาญทางวิชาชีพ						() 49
15	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ						() 50
16	โรงเรียนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้						() 51
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₃)							
17	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้						() 52
18	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้						() 53
19	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ						() 54
20	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน						() 55
21	ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้						() 56

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายปรีชา ทรัพย์ย่อย
วุฒิการศึกษา	27 กรกฎาคม 2532
ผลงานตีพิมพ์	จังหวัดราชบุรี
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาการจัดการเรียนรู้ (คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พ.ศ. 2562 กำลังศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

